

SPOROVI MALE VRIJEDNOSTI

Priručnik za polaznike/ice

Izrada obrazovnog materijala:

Zinka Bulka
Županijski sud u Velikoj Gorici

mr.sc. Dražen Jakovina
Županijski sud u Zagrebu

Zagreb, studeni 2016.

Copyright 2016.

Pravosudna akademija

Ulica grada Vukovara 49, 10 000 Zagreb, Hrvatska

TEL 00385(0)1 371 4540 FAKS 00385(0)1 371 4549 WEB www.pak.hr

Sadržaj

1. Uvodne naznake	4
2. Pojam i određenje sporova male vrijednosti.....	5
2.1. Određenje sporova male vrijednosti prema pozitivnim kriterijima.....	5
2.2. Određenje sporova male vrijednosti prema negativnim kriterijima	6
2.3. Promjena vrijednosti predmeta spora.....	7
3. O posebnostima postupka u sporovima male vrijednosti	7
3.1. Postupak pred sudovima prvoga stupnja	8
3.1.1. Ograničenja u iznošenju činjenica i predlaganju dokaza	8
3.1.2. O ostalim posebnim odredbama.....	11
3.1.3. Objava presude	11
3.2. Postupak u povodu pravnih lijekova	12
3.2.1. Žalba	12
3.2.2. Revizija.....	15
3.2.3. Ponavljanje postupka	15
4. Posebno o problematici sporova male vrijednosti proizašlih iz ovrhe.....	16
4.1. Ovršni prijedlog i tužba.....	17
4.2. Prigovor protiv rješenja o ovrsi i odgovor na tužbu.....	18
4.3. Postupak u sporovima male vrijednosti	20
4.4. Preinaka i „usklađenje“ tužbenog zahtjeva.....	21
4.5. Izreka presude u sporovima proizašlim iz ovrhe	22
4.6. Troškovi postupka	24
5. Europski postupak o sporovima male vrijednosti	26
5.1. O Uredbi o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti	26
5.2. O nekim odredbama ZPP-a.....	27
6. PRIMJERI.....	28
7. IZVADAK IZ PROPISA	33
8. LITERATURA.....	63

1. Uvodne naznake

Sporovi male vrijednosti zauzimaju značajno mjesto u sustavu našeg građanskog procesnog prava. Takav njihov položaj i značaj proizlazi iz nekoliko okolnosti. Prije svega, valja naglasiti da se u normativnoj regulaciji tih sporova prelamaju različita načela, prava i interesi. S jedne strane nalazi se zahtjev za provođenjem brzog, efikasnog i racionalnog postupka u sporovima koji, s obzirom na vrijednosni kriterij, nemaju ili ne bi trebali imati veliki značaj. S druge pak strane stoji pravo svih na pružanje sudske pravne zaštite s jamstvima za zaštitu prava stranaka u postupku bez obzira na narav, značenje i vrijednost spora. Stoga se i zakonska rješenja koja uređuju postupak u sporovima male vrijednosti kreću između tih zahtjeva. Osim toga, normativno uređenje takvih sporova gotovo je redovito bilo određeni test za kasniju promjenu uređenja redovnog postupka. Naime, nakon što bi se određena zakonska promjena u sustavu procesnopravnog uređenja sporova male vrijednosti pokazala dobrom, bila bi u pretežitoj mjeri podloga za zakonske izmjene i uvođenje takvih rješenja u redovni postupak. Konačno, broj takvih sporova pred našim sudovima je još uvijek iznimno velik. To i jest razlog nastojanjima zakonodavca za čestim izmjenama procesnog zakona upravo u tim sporovima kako bi se njihov broj smanjio.

Na ovom mjestu spomenut ćemo u kratkim crtama zadnje četiri izmjene procesnog zakona koje se odnose na sporove male vrijednosti. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku iz 2003. godine (dalje: ZIDZPP/03)¹ regulirao je problematiku radnih sporova kao sporova male vrijednosti, izmijenio je vrijednosni kriterij za određivanje spora male vrijednosti u postupku pred trgovačkim sudovima, ograničio je listu apsolutno bitnih povreda odredaba parničnog postupka zbog kojih se može pobijati presuda donesena u sporu male vrijednosti te je uveo načelo monokratskog suđenja u žalbenom postupku. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku iz 2008. godine (dalje: ZIDZPP/08)² donosi znatnije i bitnije promjene u područje regulacije sporova male vrijednosti. Tako osim promjene vrijednosnog kriterija za određivanje spora male vrijednosti na općinskim sudovima, na posve drugačiji način regulira postupak u tim sporovima uvođenjem tzv. prethodnog postupka. Međutim, takvo se uređenje postupka u sporovima male vrijednosti primjenjuje samo na postupke pokrenute nakon 1. listopada 2008. godine, odnosno nakon stupanja na snagu toga Zakona. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku iz 2011. godine (dalje: ZIDZPP/11)³ je izmijenio odredbe o reviziji te je normiranjem načina utvrđivanja odlučnih činjenica u sporovima u kojima vrijednost predmeta spora ne prelazi 5.000,00 kuna, odnosno 10.000,00 kuna u sporovima pred trgovačkim sudovima neizravno dotaknuo i uređenje spora male vrijednosti. Konačno, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom

¹Narodne novine br. 117/03.

²Narodne novine br. 84/08 i 123/08.

³Narodne novine br. 57/11.

postupku iz 2013. godine (dalje: ZIDZPP/13)⁴ donosi nove promjene u regulaciji i normativnom uređenju postupka u tim sporovima. Tim je promjenama znatno smanjen broj odredaba koji reguliraju postupak te je suženo razdoblje u kojem se mogu iznositi činjenice i predlagati dokazi. Na ovom mjestu možemo se odmah zapitati predstavlja li to podlogu za sličnim izmjenama i u redovnom postupku.

Iz svega navedenoga opet valja zaključiti, i ponoviti, o značajnom položaju sporova male vrijednosti u sustavu našeg građanskog procesnog prava. Motiviran i vođen takvim značajem nastao je i ovaj materijal koji je pred Vama. Stoga ćemo nastojati ukazati na sve odredbe Zakona o parničnom postupku (dalje: ZPP)⁵ kojima se reguliraju postupci u sporovima male vrijednosti. Na nekim mjestima iznijet ćemo svoja stajališta koja, dakako, ne pretendiraju biti isključiva, već služe kao podloga za rasprave na radionicama i podložna su svakoj kritici kojoj se svakako radujemo.

2. Pojam i određenje sporova male vrijednosti

Gotovo se uvijek i iznova pitamo što su zapravo sporovi male vrijednosti. Često se spominju, ne samo u pravnoj javnosti, već i u široj društvenoj javnosti i predmetom su brojnih teoretskih rasprava i doktrinarnih razmišljanja. Kod gotovo svake izmjene procesnog zakona ti su sporovi i postupak po kojem se provode jedna od glavnijih tema na sastancima stručnih skupina za izradu, odnosno promjenu Zakona.

Posve je razumljivo da ZPP ne sadrži definiciju sporova male vrijednosti. Naime, teško je očekivati da bi zakonodavac mogao dati uopćenu definiciju takvih sporova jer to gotovo i nije moguće. U praksi ih često nazivamo i maličnim ili bagatelnim sporovima, odnosno manje vrijednim i zanimljivim kako u imovinskom, tako i u pravnom smislu.⁶ No, praksa nam stalno i iznova pokazuje da sporovi male vrijednosti pravno mogu biti izuzetno zahtjevni, a činjenično složeni. Mogli bismo se zapitati jesu li takvi sporovi ipak vrijedniji od u njima izraženog vrijednosnog kriterija. To pitanje, kao prvenstveno, postavljamo pred poštovane kolegice i kolege, voditelje i polaznike radionica Pravosudne akademije. Naime, valjalo bi raspraviti o kriterijima na temelju kojih se određuje pojam i sadržaj sporova male vrijednosti. ZPP takve kriterije uspostavlja pozitivnom i negativnom definicijom, odnosno kriterijima.

2.1. Određenje sporova male vrijednosti prema pozitivnim kriterijima

⁴Narodne novine br. 25/13

⁵Narodne novine br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13 i 28/13.

⁶Tako i I. Crnić, Promjene u sustavu sporova male vrijednosti, Pravo u gospodarstvu, br. 4/2009., str. 983.

Zakonodavac je gotovo uvijek propisivao iste pozitivne kriterije. Doduše, mijenjana je samo granica visine vrijednosti predmeta spora. To u nekim razdobljima zbog promjene valute, a u nekim razdobljima je došlo do povišenja te granice.

Sporovi male vrijednosti prvenstveno su sporovi u kojima se tužbeni zahtjev odnosi na potraživanje u novcu koje ne prelazi svotu od 10.000,00 kuna.⁷ U postupku pred trgovačkim sudovima granična vrijednost novčanog potraživanja za sporove male vrijednosti određena je sa 50.000,00 kuna.⁸ Prema ovom kriteriju određenje spora male vrijednosti ravna se prema kondemnatornom novčanom tužbenom zahtjevu pri čemu zakonodavac određuje gornju granicu vrijednosti novčanog potraživanja. Propisana vrijednosna granica odnosi se na glavni zahtjev, dok se kamate, parnični troškovi, ugovorna kazna i ostala sporedna traženja ne uzimaju u obzir ako ne čine glavni zahtjev. To s obzirom na odredbu članka 35. stavak 1. i 2. ZPP-a prema kojoj se zaodređenje vrijednosti predmeta spora u obzir uzima samo vrijednost glavnog zahtjeva, dok se kamate, parnični troškovi, ugovorna kazna i ostala sporedna traženja ne uzimaju u obzir ako ne čine glavni zahtjev.

Prema odredbi članka 458. stavak 2. ZPP-a, sporovima male vrijednosti smatraju se i sporovi u kojima se tužbeni zahtjev ne odnosi na potraživanje u novcu, a tužitelj je u tužbi naveo da pristaje da umjesto udovoljenja zahtjevu primi određeni novčani iznos koji ne prelazi svotu od 10.000,00 kuna. U ovoj je situaciji bitno da je, pored kondemnatornog zahtjeva, istaknuta tzv. *facultas alternativa*⁹ u novčanom iznosu koji ne prelazi svotu od 10.000,00 kuna, odnosno u postupku pred trgovačkim sudovima 50.000,00 kuna.¹⁰

Kada je predmet tužbenog zahtjeva predaja pokretne stvari, tada je za određenje spora male vrijednosti mjerodavna vrijednost koju je tužitelj naveo u tužbi ako ne prelazi svotu od 10.000,00 kuna¹¹, odnosno u postupku pred trgovačkim sudovima ako ne prelazi svotu od 50.000,00 kuna.¹²

Ovdje još valja spomenuti da se prema odredbi članka 460. ZPP-a postupak u sporovima male vrijednosti provodi i u povodu prigovora protiv platnog naloga ako vrijednost osporenog dijela platnog naloga ne prelazi svotu od 10.000,00 kuna.

2.2. Određenje sporova male vrijednosti prema negativnim kriterijima

⁷Čl. 458. st. 1. ZPP-a.

⁸Čl. 502. st. 1. ZPP-a.

⁹Ako je tužitelj u tužbi tražio da se tuženiku naloži ispunjenje neke činidbe, a istodobno je u tužbi ili do zaključenja glavne rasprave izjavio da je voljan umjesto te činidbe primiti neku drugu činidbu, sud će ako prihvati tužbeni zahtjev, izreći u presudi da se tuženik može osloboditi činidbe čije mu je ispunjenje naloženo ako ispuni tu drugu činidbu (čl. 327. ZPP-a). Prema odredbi čl. 40. st. 1. ZPP-a novčana svota iz *facultas alternative* uzima se i kao vrijednost predmeta spora.

¹⁰Čl. 502. st. 2. ZPP-a.

¹¹Čl. 458. st. 3. ZPP-a. V. čl. 40. st. 2. ZPP-a.

¹²Čl. 502. st. 3. ZPP-a. V. čl. 40. st. 2. ZPP-a.

Sušтина negativnih kriterija za određenje sporova male vrijednosti svodi se na propisivanje vrsta sporova koji se nikada ne smatraju sporovima male vrijednosti bez obzira na vrijednost predmeta spora i bez obzira što bi primjenom nekog od pozitivnih kriterija to mogli biti. Očito je zakonodavac propisivanjem ovakvih kriterija želio naglasiti značaj imovinskih prava o kojima se u njima odlučuje.

U članku 459. ZPP-a određene su tri vrste sporova koji se ne smatraju sporovima male vrijednosti. Tako se sporovima male vrijednosti ne smatraju sporovi o nekretninama, sporovi iz radnih odnosa koje je pokrenuo radnik protiv odluke o prestanku ugovora o radu i sporovi zbog smetanja posjeda.

2.3. Promjena vrijednosti predmeta spora

Tijekom postupka može doći i do promjene vrijednosti predmeta spora. Zbog toga su i takve situacije, a u odnosu na sporove male vrijednosti, morale biti regulirane. Stoga je propisano da će se, ako tužitelj preinači *tužbeni zahtjev*¹³ tako da vrijednost predmeta spora prelazi svotu od 10.000,00 kuna, postupak dovršiti prema odredbama ZPP-a o redovnom postupku. Ako pak smanji tužbeni zahtjev do zaključenja glavne rasprave koja se vodi prema odredbama ovog zakona o redovnom postupku tako da više ne prelazi svotu od 10.000,00 kuna, daljnji postupak će se provesti prema odredbama koje reguliraju postupak u sporovima male vrijednosti. U tim bi situacijama, prema stajalištu doktrine, trebalo deklaratornom odlukom konstatirati da su ispunjeni uvjeti za nastavak postupka po pravilima o drugačijoj proceduri.¹⁴ U slučajevima kumulacije tužbenih zahtjeva valjalo bi primijeniti odredbu članka 37. ZPP-a.

3. O posebnostima postupka u sporovima male vrijednosti

Pored uspostavljanja kriterija koji određuju spor male vrijednosti, iznimno je bitno ustanoviti i posebna procesna pravila po kojima bi se ti sporovi rješavali brzo, racionalno i efikasno.

Postupak u sporovima male vrijednosti uređen je glavom tridesetom ZPP-a. Provodi se pred nižim sudovima prvoga stupnja ako ZPP-om nije drugačije određeno¹⁵, odnosno pred općinskim i trgovačkim sudovima.

U tom postupku do primjene svakako dolaze i ostale odredbe ZPP-a. One se primjenjuju izravno ako u glavi koja uređuje postupak u sporovima male vrijednosti ne postoje posebne odredbe.¹⁶ Upravo su te posebne odredbe postupak u sporovima

¹³Čl. 464. st. 1. ZPP-a. Ova odredba pogrešno govori o preinačenju tužbenog zahtjeva jer bi pravilnije bilo govoriti o preinaci tužbe ili povećanju tužbenog zahtjeva.

¹⁴Tako M. Dika, Novelirani postupak u sporovima male vrijednosti, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, br. 1/2009., str. 12.

¹⁵Čl. 461. ZPP-a.

¹⁶Čl. 457. ZPP-a.

male vrijednosti činile specifičnim i sumarnijim jer su nastojale skratiti postupak i tako doprinjeti njegovom brzom okončanju s obzirom na vrijednosnu narav spora o kojem se odlučuje. Kao što je već naglašeno u uvodu, takve su odredbe kasnijim izmjenama procesnog zakona redovito i uvrštavane u redovni postupak.

Tako je ZIDZPP/08 u regulaciju postupka u sporovima male vrijednosti uveo razdvajanje prvostupanjskog postupka u tim sporovima na stadij prethodnog postupka i stadij glavne rasprave. Razlog takvom normativnom uređenju nalazio se u potrebi za jačanjem procesne discipline u tim postupcima uspostavljanjem ograničenja određenih procesnih ovlaštenja subjekata koji u njemu sudjeluju. ZIDZPP/13 je u redovni postupak uveo stadij prethodnog postupka, pa je brisao odgovarajuće odredbe u regulaciji postupka u sporovima male vrijednosti. No, zakonodavac je i u ZIDZPP/13 propisao još neka, dodatna, ograničenja procesnih ovlaštenja stranaka u iznošenju činjenica i predlaganju dokaza.

3.1. Postupak pred sudovima prvoga stupnja

U postupku u sporovima male vrijednosti, kao što je već naznačeno, primjenjuju se ostale odredbe ZPP-a ako posebnim odredbama koje reguliraju postupak u sporovima male vrijednosti nije drugačije određeno.

Te se posebne odredbe odnose na ograničenje iznošenja činjenica i predlaganje dokaza, na odlučivanje o stvarnoj i mjesnoj nadležnosti, na dopustivost posebne žalbe, na sadržaj zapisnika o ročištu, na predmnjevano povlačenje tužbe, na sadržaj poziva za davanje odgovora na tužbu i na objavu presude. Osim toga, valja i ukazati na odredbu ZPP-a o utvrđivanju činjenica po slobodnoj ocjeni koja će u tim sporovima redovito dolaziti do primjene. Smatramo potrebnim ukazati posebno na odredbe o ograničenju u iznošenju činjenica i predlaganju dokaza te na odredbe o utvrđivanju činjenica po slobodnoj ocjeni.

3.1.1. Ograničenja u iznošenju činjenica i predlaganju dokaza

Problematika trenutka do kojeg se mogu iznositi činjenice i predlagati dokazi iznimno je osjetljiva i složena te je kao takva oduvijek bila predmetom brojnih praktičnih i teorijskih rasprava. Kod nekoliko zadnjih izmjena ZPP-a ta je problematika zauzimala značajno mjesto. Razlog tome nalazi se u činjenici što se na području prava stranaka na iznošenje novih činjenica i novih dokaza prelamaju i suprotstavljaju neka od osnovnih načela parničnog postupka. S jedne strane pravo na iznošenje novota omogućuje efikasnije ostvarivanje načela traženja istine i donošenja zakonite odluke, dok s druge strane to pravo negativno utječe na koncentraciju i ubrzanje postupka te slabi procesnu disciplinu stranaka.

Pri regulaciji prava stranaka na iznošenje činjenica i dokaza u postupku u sporovima male vrijednosti prevaga je dana zahtjevu za uspostavom veće procesne

discipline, koncentracije, efikasnosti i ubrzanja postupka. Time se značajno odstupilo od općeg pravila o pravu na iznošenje takve procesne građe u redovnom postupku.

Prema odredbi članka 461. a stavak 2. ZPP-a, u postupku u sporovima male vrijednosti stranke su dužne najkasnije u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu iznijeti sve činjenice na kojima temelje svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje iznijetih činjenica. Time je u odnosu na pravilo redovnog postupka trenutak do kojega stranke mogu iznositi činjenice i predlagati dokaze pomaknut bitno unaprijed. Naime, prema procesnim pravilima koja vrijede za redovni postupak novote se mogu iznositi do zaključenja prethodnog postupka.¹⁷

Nedvojbeno se radi o radikalnom rješenju koje ima za cilj koncentraciju i ubrzanje postupka te uspostavljanje procesne discipline stranaka koja pak pretpostavlja savjesno korištenje svim procesnim ovlaštenjima. Nakon donošenja ZIDZPP/08 u kojem je to ograničenje, za ove sporove, pomaknuto na stadij zaključenja prethodnog postupka nekako se nije vjerovalo u daljnje sužavanje ovog prava stranaka. Međutim, ZIDZPP/13 ide korak dalje i to pravo stranaka ograničava na tužbu, odnosno odgovor na tužbu, dok ranije ograničenje propisuje za redovni postupak. Možda bi se u okviru rasprave i radionica na temu sporova male vrijednosti moglo raspravljati i o tome može li se u nekoj kasnijoj izmjeni ZPP-a ovo pravilo uvrstiti kao pravilo za redovni postupak. Bili bi iznimno zanimljivo razmotriti razmišljanja predavača i polaznika oko ovog pitanja.

Ovakvo radikalno pravilo pretpostavlja i obvezatno dostavljanje tužbe na odgovor kako je to i propisano člankom 461. a stavak 1. ZPP-a. Pored toga, posebno je propisano što mora sadržavati poziv za davanje odgovora na tužbu iz članka 284. stavak 1. ZPP-a. Prema odredbi članka 465. stavak 3. ZPP-a taj poziv mora sadržavati upozorenje o mogućnosti predmnjevanog povlačenja tužbe ako tužitelj ne dođe na prvo ročište, upozorenje o trenutku do kojega se moraju i mogu iznijeti činjenice i predlagati dokazi te navod o žalbenim razlozima zbog kojih se može pobijati odluka u ovim postupcima.

No, takvo strogo pravilo mora imati i iznimku. Naime, životno je i logično očekivati da stranke u trenutku podnošenja tužbe i odgovora na tužbu još nemaju spoznaju o svim relevantnim činjenicama i dokazima. Upravo radi toga propisana je i iznimka uz ostvarenje koje se činjenice i dokazi mogu iznositi i na pripremnom ročištu. Tako je člankom 461. a stavak 3. propisano da stranke mogu na pripremnom ročištu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako ih bez svoje krivnje nisu mogle iznijeti, odnosno predložiti u tužbi, odnosno u odgovoru na tužbu. Ova iznimka otvara jedan drugi problem koji nije svojstven samo postupcima u sporovima male vrijednosti. Naime, u navedenoj situaciji sud će zapravo morati provesti „postupak unutar postupka” u kojem će utvrđivati jesu li stranke činjenice i dokaze

¹⁷V. čl. 299. ZPP-a.

mogle iznijeti i predložiti već i ranije ili su bez svoje krivnje to propustile učiniti. Za redovni postupak propisano je ista iznimka.¹⁸ Poteškoće u primjeni ove iznimke mogao bi predstavljati pojam krivnje. Naime, taj je pojam prvenstveno svojstven kaznenom pravu gdje se tumači usko, ali i građanskom materijalnom pravu, u području odgovornosti za štetu, u kojem se sagledava šire. Čini nam se da bi u procesnom pravu ovaj pojam valjalo sagledavati šire uz uvažavanje svih okolnosti slučaja.

ZPP sadrži i odredbu prema kojoj sud neće uzeti u obzir nove činjenice i nove dokaze koje su stranke iznijele, odnosno predložile na pripremnom ročištu protivno gore navedenoj iznimci.¹⁹ Naime, potrebno je da stranke posve jasno obrazlože zbog čega nisu već u tužbi ili odgovoru na tužbu iznijele određenu činjenicu ili predložile određeni dokaz. Dakako, ovisno o utvrđenju suda u odnosu na određenu činjenicu ili dokaz, bilo bi potrebno u obrazloženju odluke naznačiti zbog čega je takva činjenica ili dokaz prihvaćen ili nije.

3.1.1.1. Posebno o utvrđivanju činjenica po slobodnoj ocjeni

U postupku u sporovima male vrijednosti redovito će dolaziti do mogućnosti primjene odredbe članka 223.a ZPP-a. Radi se o situaciji u kojoj je sud ovlašten zaključiti o postojanju određenih činjenica po slobodnoj ocjeni.

Prema naznačenoj odredbi, u sporovima čija vrijednost predmeta spora u postupku pred općinskim sudovima ne prelazi 10.000,00 kuna, a u postupku pred trgovačkim sudovima 50.000,00 kuna sud može, ako ocijeni da bi utvrđivanje činjenica važnih za rješenje spora moglo biti povezano s nerazmjernim teškoćama i troškovima, o postojanju tih činjenica zaključiti po slobodnoj ocjeni uzimajući u obzir isprave koje su stranke priložile te njihove iskaze ako je sud izveo dokaz saslušanjem stranke.

Ovom se odredbom sud ovlašćuje da svoj stav o spornim činjenicama formira na temelju pretežnije vjerojatnosti utemeljene na sumarno izvedenom dokaznom postupku.²⁰ Za primjenu ove odredbe potrebno je ispunjenje nekoliko pretpostavaka. Pri tome valja naznačiti da postupanje po ovoj odredbi nije dužnost suda, već samo njegovo ovlaštenje.

Mogućnost postupanja suda na način predviđen ovom odredbom prvenstveno je vezana određenjem vrijednosti predmeta spora. Ta je vrijednost za postupak pred općinskim sudovima utvrđena granicom od 10.000,00 kuna, a za postupak pred trgovačkim sudovima od 50.000,00 kuna.

¹⁸V. čl. 299. st. 2. ZPP-a.

¹⁹Čl. 461. a st. 4. ZPP-a.

²⁰U tom smislu i M. Dika, *Novela Zakona o parničnom postupku iz 2011. – opći pregled*, objavljeno u M. Dika, B. Hrvatinić, D. Jakovina, D. Kontrec, A. Maganić i H. Sikirić, *Narodne novine*, Zagreb, 2011., str. 26.

Slobodna ocjena odnosi se na utvrđenje važnih činjenica, dakle spornih činjenica o kojima ovisi primjena materijalnog prava. Pri korištenju ovlaštenja na utvrđivanje takvih činjenica po slobodnoj ocjeni sud je dužan zaključiti da bi utvrđenje tih činjenica moglo biti povezano s nerazmjernim teškoćama i troškovima. Ovakav zahtjev bi u praksi mogao izazivati stanovite probleme. Naime, bit će teško odrediti odnos između utvrđenja činjenica i posebice nerazmjernih teškoća, odnosno granicu do koje bi utvrđenje činjenica moglo biti podložno slobodnoj ocjeni.

3.1.2. O ostalim posebnim odredbama

Prema odredbi članka 461. b ZPP-a u postupku u sporovima male vrijednosti sud se može, po službenoj dužnosti ili u povodu prijedloga stranke, oglasiti stvarno i mjesno nenadležnim najkasnije do upuštanja tuženika u raspravljanje o glavnoj stvari. U ovom se slučaju primjenjuje i odredba članka 34. b točka 5. ZPP-a.²¹

ZPP sadrži i posebne odredbe o zapisniku o ročištu u postupku u sporovima male vrijednosti. Tako propisuje da osim podataka iz članka 124. stavak 1. ZPP-a, zapisnik treba sadržavati²²:

- 1) izjave stranaka od bitnog značenja, a osobito one kojima se, u cijelosti ili djelomično, priznaje tužbeni zahtjev, ili se odriče od tužbenog zahtjeva ili od žalbe, ili se preinačava ili povlači tužba;
- 2) bitni sadržaj izvedenih dokaza;
- 3) odluke protiv kojih je dopuštena žalba i koje su objavljene na ročištu;
- 4) jesu li stranke bile prisutne na objavi presude i, ako su bile prisutne, da su poučene uz koje uvjete mogu podnijeti žalbu.

Prema odredbi članka 465. stavak 1. ZPP-a, ako uredno pozvani tužitelj ne dođe na prvo ročište smatrat će se da je povukao tužbu, osim ako se tuženik na tom ročištu ne upusti u raspravljanje. Međutim, ako s kojeg kasnijeg ročišta izostanu obje stranke sud će isto biti dužan odgoditi pa tek ako i na novo ročište ne dođu obje stranke dolazi do predmnjevanog povlačenja tužbe.²³ Ovo pravilo ne čini nam se baš najboljim u smislu uspostavljanja procesne discipline u maličnim sporovima. Naime, tužitelj je aktivna strana u postupku i morao bi tu svoju aktivnost ispoljavati i pristupanjem na svako ročište. Stoga smatramo da bi se, *de lege ferenda*, moglo razmisliti i o tome da izostanak tužitelja sa ročišta uvijek ima za posljedicu predmnjevano povlačenje tužbe ako se na tom ročištu tuženik ne upusti u raspravljanje i ako je tužitelj na njega uredno pozvan.

3.1.3. Objava presude

U redovnom se postupku presuda mora donijeti, objaviti, izraditi i uručiti ili

²¹ Čl. 461. b st. 2. ZPP-a.

²² Čl. 463. ZPP-a.

²³ Čl. 465. st. 2. ZPP-a.

otpremiti najkasnije u roku od 45 dana od dana zaključenja glavne rasprave.²⁴ Prema odredbi članka 466. stavak 1. ZPP-a u postupku u sporovima male vrijednosti presuda se objavljuje odmah nakon zaključenja glavne rasprave. Iz dikcije ove odredbe proizlazi bi nemogućnost da se presuda objavi u roku od 45 dana već se mora objaviti odmah. Ovo rješenje ne čini nam se najboljim. To iz dva razloga.

Bez obzira što se radi o sporovima male vrijednosti koji se smatraju manje značajnim pa onda i pravno manje zahtjevnim ili složenim to u praksi i nije baš tako. Nisu rijetke situacije u kojima je i u tim sporovima izražena složena pravna problematika čije razrješenje često puta zahtijeva stanovito vrijeme. Isto tako nisu rijetke situacije u kojima, u slučajevima prihvatanja tužbenog zahtjeva, treba izračunati iznos naknade štete ili provjeriti tijek kamata na veliki broj pojedinačnih iznosa i sl. U tim su situacijama upravo zbog nedostatnog vremena za takvu analizu moguće pogreške u zbroju, pisanju i sl.

U postupcima u sporovima male vrijednosti često puta, a na velikim sudovima gotovo redovito, sudjeluju sudski savjetnici. Oni su ovlašteni provoditi postupak i predlagati sucu odluku u sporovima za isplatu novčane tražbine ako vrijednost predmeta spora ne prelazi 100.000,00 kuna, odnosno u trgovačkim sporovima 500.000,00 kuna.²⁵ Ovlašteni su u prvom stupnju provoditi sudske postupke, ocjenjivati dokaze i utvrđivati činjenice te na temelju tako provedenog postupka podnose sucu, kojeg na to ovlasti predsjednik suda, pisani prijedlog na temelju kojeg sudac donosi odluku. U takvoj je situaciji tehnički vrlo teško objaviti presudu odmah po zaključenju glavne rasprave, što ovu odredbu čini praktično teško primjenjivom.

Iz navedenih razloga valjalo bi na radionicama raspraviti teškoće koje se u praksi javljaju i razmisliti o tome da se i u tim sporovima zadrži rješenje iz redovnog postupka.

S obzirom na ograničene mogućnosti pobijanja presude žalbom, pri objavi presude sud je dužan poučiti prisutne stranke o uvjetima uz koje mogu podnijeti žalbu.²⁶

3.2. Postupak u povodu pravnih lijekova

3.2.1. Žalba

S obzirom na specifičnosti postupka u sporovima male vrijednosti ZPP i pri uređenju instituta žalbe protiv presude i rješenja dijelom odstupa od procesnih pravila redovnog postupka. Ta se odstupanja u bitnome ogledaju u roku za podnošenje

²⁴V. čl. 335. st. 4. ZPP-a.

²⁵V. čl. 13. st. 3. ZPP-a.

²⁶Čl. 466. st. 2. ZPP-a.

žalbe, nedopustivosti posebne žalbe protiv određenih rješenja, ograničenosti žalbenih razloga i sastava žalbenog suda.

Odstupanje od općih pravila učinjeno je pri regulaciji žalbe protiv rješenja. Tako je u postupku u sporovima male vrijednosti posebna žalba dopuštena samo protiv rješenja kojim se završava postupak, dok se ostala rješenja protiv kojih je inače dopuštena žalba mogu pobijati samo žalbom protiv odluke kojom se postupak završava.²⁷ Prema općem pravilu iz članka 378. stavak 1. i 2. ZPP-a žalba protiv rješenja je uvijek dopuštena osim ako ZPP-om nije određeno da žalba nije dopuštena ili da nije dopuštena posebna žalba. Rješenja koja se ne mogu pobijati posebnom žalbom objavljuju se na ročištu i unose i pisani sastav odluke.²⁸

Rok za podnošenje žalbe skraćen je u odnosu na opće pravilo i iznosi osam dana. Pri tome se računa ili od dana objave presude odnosno rješenja ili, ako su presuda odnosno rješenje dostavljeni stranci, od dana dostave.²⁹ Ova nam odredba nije jasna. Naime, postavlja se pitanje treba li presudu, kada je objavljena, dostavljati strankama ako se rok za žalbu računa od dana objave. Stoga predlažemo raspraviti i ovo pitanje.

3.2.1.1. Ograničenje žalbenih razloga

U redovnom se postupku presuda odnosno rješenje mogu pobijati zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.³⁰ U postupku u sporovima male vrijednosti razlozi za žalbu su ograničeni. Tako se presuda odnosno rješenje može pobijati samo zbog nekih apsolutno bitnih povreda odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

Apsolutno bitne povrede odredaba parničnog postupka zbog kojih se odluka u sporovima male vrijednosti može pobijati pobrojane su u članku 467. stavku 1. ZPP-a. One se odnose na: povrede pravila o izuzeće sudaca i sudjelovanje u suđenju osobe koja nema svojstvo suca (čl. 354. st. 2. toč. 1. ZPP-a); povredu pravila o sudskoj nadležnosti (čl. 354. st. 2. toč. 2. ZPP-a); odlučivanje utemeljeno na nedopuštenim raspolaganjima stranaka (čl. 354. st. 2. toč. 4. ZPP-a); nedopušteno izricanje presude na temelju priznanja, presude na temelju odricanja, presude zbog ogluhe, presude zbog izostanka i presude bez održavanja rasprave (čl. 354. st. 2. toč. 5. ZPP-a); povredu načela saslušanja stranaka (čl. 354. st. 2. toč. 6. ZPP-a); stranačku i parničnu nesposobnost i na nedostatke u zastupanju (čl. 354. st. 2. toč. 8. ZPP-a); postojanje procesnih smetnji (čl. 354. st. 2. toč. 9. ZPP-a); povredu načela javnosti na glavnoj raspravi (čl. 354. st. 2. toč. 10. ZPP-a) povrede pravila o obliku i

²⁷Čl. 462. st. 1. i 2. ZPP-a.

²⁸Čl. 462. st. 3. ZPP-a.

²⁹Čl. 467. st. 3. i 4. ZPP-a.

³⁰V. čl. 353. st. 1. ZPP-a.

sadržaju presude (čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP-a). Zbog ostalih propisanih apsolutno bitnih povreda odredaba parničnog postupka odluka se ne može pobijati.³¹

Odluka donesena u postupku u sporovima male vrijednosti ne može se pobijati niti zbog relativno bitnih povreda odredaba parničnog postupka te zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.³²

3.2.1.2. Postupanje drugostupanjskog suda

U odredbama ZPP-a koje reguliraju postupak u sporovima male vrijednosti sadržane su dvije odredbe koje reguliraju postupak pred drugostupanjskim sudom. One se odnose na sastav suda i nemogućnost primjene odredbe članka 370. ZPP-a.³³

Za razliku od općeg pravila iz članka 362. stavka 1. ZPP-a prema kojem drugostupanjski sud o žalbi protiv presude odlučuje u vijeću, o žalbi protiv presude u sporovima male vrijednosti odlučuje sudac pojedinac. Ovo odstupanje od općeg pravila uvjetovano je zahtjevom za ubrzanjem žalbenog postupka.

U postupku u sporovima male vrijednosti zabranjena je primjena općeg pravila iz članka 370. ZPP-a o ukidanju odluke zbog nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja. Međutim, nisu posebno regulirane situacije iz članaka 373.a i 373.b stavak 2. ZPP-a. Te odredbe reguliraju mogućnost utvrđivanja činjenica od strane drugostupanjskog suda ili prema stanju spisa ili održavanjem rasprave. Prema stajalištu iznesenom u doktrini u postupku u sporovima male vrijednosti ne bi bilo mjesta primjeni odredbe članka 373.b stavak 2., dok bi se mogla primijeniti odredba članka 373.a ZPP-a.³⁴

Na ovom mjestu smatramo potrebnim ukazati i na situaciju koja nastaje nakon ukidanja presude u sporovima male vrijednosti i vraćanja predmeta prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje. Doduše, vjerujemo da će takve situacije biti tek iznimka. Naime u toj se situaciji postavlja pitanje mogu li se u ponovnom suđenju iznositi nove činjenice i predlagati novi dokazi s obzirom na ograničenje u iznošenju procesne građe. Ovo pitanje predložimo raspraviti na radionicama. Bilo bi zanimljivo raspraviti o tome mogu li se u ponovljenom suđenju iznositi one činjenice i dokazi koji nisu naznačeni u tužbi i odgovoru na tužbu. To dakako uvažavajući odredbu članka 461. a stavak 3. ZPP-a. O mogućnosti iznošenja novih činjenica i predlaganja novih dokaza te o potrebi ponovnog provođenja prethodnog postupka doktrina se, u primjeni ranijih odredaba ZIDZPP/08, izjasnila pozitivno.³⁵

³¹V. čl. 354. st. 2. toč. 3., 7., 12., 13 i 14. ZPP-a.

³²*Arg. a cont.* čl. 467. st. 1. ZPP-a. V. čl. 467. st. 2. ZPP-a.

³³Čl. 467. st. 2. i 6. ZPP-a.

³⁴U tom smislu M. Dika, *op. cit.* str. 24. Pri tome naznaka da se u takvom stajalištu govori o odredbi čl. 373.b ZPP-a prije nego što su joj ZIDZPP-om/11 dodani stavci 3. i 4.

³⁵*Ibid.* U istom smislu I. Crnić, *op. cit.* str. 988.

3.2.2. Revizija

Prema odredbi članka 467.a stavak 1. ZPP-a u postupku u sporovima male vrijednosti dopuštena je samo revizija iz članka 382. stavka 2. ZPP-a. Radi se o izvanrednoj reviziji koja je u redovnom postupku dopuštena ako odluka u sporu ovisi o rješenju nekog materijalnopravnog ili postupovnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

U postupku u sporovima male vrijednosti takva je revizija dopuštena samo ako je drugostupanjski sud u izreci svoje presude odredio da je revizija protiv takve odluke dopuštena.³⁶

Drugostupanjski sud tako može odlučiti ako ocijeni da odluka u sporu ovisi o rješenju nekog materijalnopravnog ili postupovnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.³⁷

U obrazloženju presude kojom dopušta izvanrednu reviziju drugostupanjski sud mora naznačiti zbog kojeg je pravnog pitanja dopušta i izložiti razloge zbog kojih je tako odlučio.³⁸

Prema stajalištu doktrine, Vrhovni bi sud bio ovlašten odbaciti reviziju koju je dopustio drugostupanjski sud ako bi ocijenio da odluka o sporu ne ovisi o rješenju nekog materijalnopravnog ili postupovnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.³⁹

3.2.3. Ponavljanje postupka

Prijedlog za ponavljanje postupka je ograničen, izvanredni pravni lijek stranaka protiv sudskih odluka kojima je postupak pravomoćno završen, bez obzira na to je li do pravomoćnosti došlo nakon korištenja redovnih pravnih lijekova ili nezavisno od njih.⁴⁰ Može se podnijeti zbog određenih procesnih povreda i zbog običnih i određenih kvalificiranih novota.⁴¹

³⁶Ističe se da se radi o izvanrednoj reviziji po dopuštenju. Tako M. Dika, Novela Zakona o parničnom postupku iz 2011. – opći pregled, objavljeno u M. Dika, Novela ZPP-a iz 2011., str. 26. O izvanrednoj reviziji više B. Hrvatinić, Revizija u praksi Vrhovnog suda, objavljeno u M. Dika, B. Hrvatinić, D. Jakovina, D. Kontrec, A. Maganić i H. Sikirić, Narodne novine, Zagreb, 2011., str.91-100.

³⁷Čl. 467.a st. 1. ZPP-a. „Prema odredbi čl. 467. a st. 1. ZPP-a koja se u ovom postupku primjenjuje na temelju odredbe čl. 53. st. 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ br. 57/11) propisano je da je u sporovima male vrijednosti dopuštena samo revizija iz čl. 382. st. 2. ZPP-a i to samo ako je drugostupanjski sud u izreci svoje presude odredio da je revizija protiv nje dopuštena. Budući da protiv presude u ovoj pravnoj stvari nije dopuštena revizija iz čl. 382. st. 1. ZPP-a na temelju koje odredbe je tuženik podnio reviziju, a drugostupanjski sud nije dopustio izvanrednu reviziju iz odredbe čl. 382. st. 2. ZPP-a u smislu čl. 467.a st. 1. ZPP-a, to revizija nije dopuštena.“ (odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Revx-1256-11-2 od 14. veljače 2012., navedeno prema www.ingbiro.com, stranica posjećena 18. studenoga 2016.).

³⁸Čl. 467.a st. 2. ZPP-a.

³⁹Tako M. Dika, Novela ZPP-a iz 2011., str. 26.

⁴⁰S. Triva-M. Dika, Građansko parnično procesno pravo, Narodne novine, Zagreb, 2004. str. 740.

⁴¹*Ibid.* V. čl. 421. ZPP-a.

Sa stajališta prikaza materije sporova male vrijednosti posebno se važnim ukazuje mogućnost ponavljanja postupka zbog novih činjenica i novih dokaza. Prema odredbi članka 421. stavka 1. točke 10. ZPP-a, postupak koji je odlukom suda pravomoćno završen može se na prijedlog stranke ponoviti ako stranka sazna za nove činjenice ili nađe ili stekne mogućnost da upotrijebi nove dokaze na temelju kojih je za stranku mogla biti donesena povoljnija odluka da su te činjenice ili dokazi bili upotrijebljeni u prijašnjem postupku. Pri tome se traži i da takve činjenice i dokaze stranka bez svoje krivnje nije mogla iznijeti prije nego što je prijašnji postupak završen pravomoćnom sudskom odlukom.⁴²

Kada govorimo o novim činjenicama, tada valja razlikovati subjektivne novote od objektivnih novota. Pod subjektivnim novotama valja podrazumijevati one činjenice koje su nastale do trenutka na koji se odnosi pravomoćnost presude, ali je žalitelj za njih saznao tek nakon toga. Objektivne novote su one koje su nastale nakon tog trenutka.

Nedvojbeno jest da se odluka u sporovima male vrijednosti ne može pobijati zbog pogrešnog ili nepotpunog činjeničnog stanja. Pri tome valja posebno i ponovno naglasiti da se u postupku u sporovima male vrijednosti činjenice i dokazi mogu iznositi do trenutka podnošenja tužbe, odnosno odgovora na tužbu. Time je u odnosu na redovan postupak bitno pomaknut trenutak iznošenja procesne građe. Stoga se i postavlja pitanje je li takav prijedlog u postupku u sporovima male vrijednosti dopušten te ako jest, do kojeg trenutka činjenice moraju nastati kako bi sud dopustio ponavljanje postupka.

Predlažemo ovo pitanje raspraviti na radionicama. Pri tome ukazujemo na istraživanje koje je provedeno na Općinskim i Trgovačkim sudovima prema kojem je 62.5% sudaca općinskih sudova, a 46.15% sudaca trgovačkih sudova smatralo da prijedlog za ponavljanje postupka u ovim sporovima zbog novih činjenica i dokaza nije dopušten.⁴³

4. Posebno o problematici sporova male vrijednosti proizašlih iz ovrhe

Velik broj sporova male vrijednosti koji se danas nalaze pred našim sudovima, gotovo bi se usudili reći velika većina, su sporovi koji su proizašli iz ovrhe. Postupci su prvenstveno inicirani kao ovršni postupci, na temelju vjerodostojne isprave, o čemu odlučuje javni bilježnik donošenjem rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave. Ako ovršenik podnese prigovor, kojim rješenje o ovrsi pobija u cijelosti, javni bilježnik predmet dostavlja sudu koji stavlja rješenje o ovrsi izvan snage u dijelu u

⁴²Čl. 422. st. 2. ZPP-a.

⁴³V. I. Benzon, M. Vujeva, Postupak u sporovima male vrijednosti, Analiza procesnih instituta u teoriji i praksi nakon Novele Zakona o parničnom postupku iz 2013., Pravnika, 48, 1 (98), 2015.

kojem je određena ovrha i rješava da će se postupak nastaviti kao povodom prigovora protiv platnog naloga.

Kod takvih vrsta sporova javljaju se određeni problemi vezani uz primjenu odredbi ZPP-a koje uređuju postupak u sporovima male vrijednosti te odredaba Ovršnog zakona (dalje: OZ)⁴⁴ koje uređuju pitanje ovrhe na temelju vjerodostojne isprave, definiciju vjerodostojne isprave te postupak povodom prigovora protiv platnog naloga.

Naime, a kao što je već i navedeno, postupak u sporovima male vrijednosti uređen je Glavom tridesetom ZPP-a. Taj postupak provodi se pred nižim sudovima prvog stupnja, a to su općinski i trgovački sudovi, osim ako ZPP-om nije drugačije određeno (čl. 461. ZPP).

Postupak ovrhe na temelju vjerodostojne isprave uređen je člankom 31. OZ-a koji propisuje što je to vjerodostojna isprava, zatim člankom 39. OZ-a koji propisuje sadržaj ovršnog prijedloga, člankom 41. OZ-a koji propisuje sadržaj rješenja o ovrsi, te člancima 57. i 58. OZ-a koji propisuju pravne lijekove protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave i postupak u povodu prigovora protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave.

Kod postupaka koji su proizašli iz ovrhe još je potrebno primijeniti i odredbe iz Glave XIX. ZPP-a koja uređuje postupak povodom izdavanja platnog naloga.

U ovom se dijelu iznose primjeri iz prakse te predlažu rješenja koja bi po našem mišljenju mogla premostiti koliziju u propisima te riješiti probleme koji se u praksi javljaju u navedenoj vrsti predmeta. Dakako, tako iznesena rješenja sasvim sigurno nisu jedina, niti nastoje biti isključiva. Njihov je cilj u poticanju na raspravu o ovoj problematici i iznalaženje svih drugih rješenja kojima bi se na ovo pitanje u praksi adekvatno odgovorilo.

4.1. Ovršni prijedlog i tužba

Postupak u sporovima male vrijednosti započinje podnošenjem tužbe nadležnom sudu. Specifičnost postupaka male vrijednosti koji su proizašli iz ovrhe sastoji se u tome da nema tužbe već taj postupak počinjen podnošenjem ovršnog prijedloga na temelju vjerodostojne isprave.

Sastav ovršnog prijedloga propisan je člankom 39. OZ-a. Tako prijedlog za ovrhu mora sadržavati zahtjev za ovrhu u kojemu će biti naznačena ovršna ili vjerodostojna isprava na temelju koje se traži ovrha, ovrhovoditelj i ovršenik, osobni identifikacijski brojevi ovrhovoditelja i ovršenika, tražbina čije se ostvarenje traži te

⁴⁴ Narodne Novine br. 112/12 i 25/13 i 93/14

sredstvo kojim ovrhu treba provesti i, po potrebi, predmet u odnosu na koji ga treba provesti. Prijedlog mora sadržavati i druge propisane podatke potrebne za provedbu ovrhe.

Prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave mora sadržavati zahtjev da sud naloži ovršeniku da u roku od osam dana, a u mjeničnim i čekovnim sporovima u roku od tri dana od dostave rješenja, namiri tražbinu zajedno s odmjerenim troškovima i ovršni zahtjev.

Kada ovršenik podnese prigovor, tada sud stavlja izvan snage rješenje o ovrsi u dijelu u kojem je određena ovrha i rješava da će se postupak nastaviti kao povodom prigovora protiv platnog naloga.

Ovrhovoditelji kada podnose ovršni prijedlog imaju nadu da će u tom postupku ostvariti svoja potraživanja, pa se stoga ne može od njih očekivati da u ovršnom prijedlogu iznesu sve što su dužni iznijeti u tužbi.

Naime, u postupku u sporovima male vrijednosti stranke su dužne najkasnije u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu iznijeti sve činjenice na kojima temelje svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje iznijetih činjenica.⁴⁵ Stranke mogu na pripremnom ročištu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako ih bez svoje krivnje nisu mogle iznijeti, odnosno predložiti u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu. Nove činjenice i nove dokaze koje su stranke iznijele, odnosno predložile na pripremnom ročištu protivno stavku 3. ovoga članka sud neće uzeti u obzir.⁴⁶

Stroge odredbe ZPP-a o činjenicama i dokazima koje su stranke dužne iznijeti u tužbi odnosno odgovoru na tužbu, dolaze u koliziju sa odredbama OZ-a o sastavu ovršnog prijedloga.

Kako nema zakonskog rješenja navedenog problema, jer niti jedan od navedenih zakona ništa ne propisuje u vezi sa time, tako je praksa u tom slučaju premostila nastalu situaciju na način da se dopušta ovrhovoditelju očitovanje na navode prigovora ovršenika, koji prigovor mu se dostavlja, te da u tom podnesku dostavi sve dokaze i navedene sve činjenice koje su odlučne u postupku.

4.2. Prigovor protiv rješenja o ovrsi i odgovor na tužbu

Rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave donose javni bilježnici i ono se dostavlja ovršenikima. Ovršenici na navedeno rješenje imaju pravo prigovora u roku od 8 dana. Ovršenik je dužan u prigovoru protiv rješenja o ovrsi na temelju

⁴⁵Čl. 461.a. st. 2. ZPP-a. V. *supra* toč. 3.1.1.

⁴⁶Čl. 461.a. st. 3. i 4. ZPP-a

vjerodostojne isprave odrediti u kojem dijelu pobija to rješenje, a prigovor mora sadržavati razloge pobijanja.⁴⁷

Ako se rješenje o ovrsi pobija u cijelosti ili samo u dijelu kojim je ovršeniku naloženo da namiri tražbinu, javni bilježnik će rješenje o ovrsi i prigovor dostaviti sudu koji će staviti izvan snage rješenje o ovrsi u dijelu u kojem je određena ovrha i ukinuti provedene radnje, a postupak će se nastaviti kao u povodu prigovora protiv platnog naloga.

U praksi se javljaju situacije (iako u posljednje vrijeme sve rjeđe) da sudovi nekritički ocjenjuju prigovore ovršenika te temeljem prigovora (u kojima ovršenik ne poriče niti osnovu a niti visinu potraživanja ovrhovoditelja, već upućuje na svoje loše imovinsko stanje ili navodi da rješenje pobija u cijelosti bez navođenja razloga pobijanja) stavljaju van snage rješenje o ovrsi i time dovode do nepotrebnih parničnih postupaka, koji su u konačnosti i tegobni za ovršenika, jer u konačnosti prouzrokuju naknadu troškova parničnog postupka.

S druge strane, u praksi se događa i da sudovi, nakon prigovora ovršenika, stave izvan snage rješenje o ovrsi u cijelosti. U takvom slučaju nema mjesta rješenju da će se postupak nastaviti kao povodom prigovora protiv platnog naloga, jer stavljanjem izvan snage rješenja o ovrsi u cijelosti, stavljen je izvan snage i platni nalog i dio u kojem je određena ovrha. U tom slučaju, ovrhovoditelj je primoran podnijeti tužbu da bi se mogao nastaviti parnični postupak.

U slučaju podnošenja prigovora protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, javlja se kolizija vezana uz sastav navedenog prigovora te u odnosu na odredbe ZPP-a o tome da je u sporu male vrijednosti tuženik u odgovoru na tužbu dužan iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje iznijetih činjenica. Niti u ovom slučaju zakoni ne predviđaju rješenja navedenih kolizija.

Naime, ovršni sud nije dužan upozoriti ovršenika, kada mu dostavlja rješenje o ovrsi, da je u prigovoru protiv tog rješenja dužan iznijeti sve činjenice i predložiti sve dokaze uz upozorenje da u protivnom gubi pravo na iznošenje istih. Naravno iz razloga što se u tom trenutku ne zna hoće li uopće podnijeti prigovor, hoće li rješenje o ovrsi pobijati u cijelosti ili samo u dijelu u kojem je određena ovrha, odnosno ne zna se hoće li uopće doći do parničnog postupka.

U nedostatku zakonskih rješenja, praksa je navedenu situaciju premostila na način da se podnesak ovrhovoditelja (sada tužitelja) dostavlja ovršeniku (sada tuženiku) prije održavanja pripremnog ročišta te mu se stoga daje mogućnost da nadopuni svoj prigovor, koji sada predstavlja odgovor na tužbu i predloži sve dokaze.

⁴⁷Čl.58. st. 1. OZ-a

U praksi je uočeno i često nepostupanje sudova u sporovima male vrijednosti koji su proizašli iz ovrhe, u skladu sa člankom 461. a. ZPP-a. Naime, u ovršnom postupku je često uz prijedlog priložen samo izvod iz poslovnih knjiga, koji je sukladno članku 31. OZ-a vjerodostojna isprava, te kao takav valjana isprava za pokretanje ovršnog postupka na temelju vjerodostojne isprave. Međutim, izvod iz poslovnih knjiga nije dostatan dokaz u parničnom postupku u slučaju da tuženik poriče osnovanost i visinu potraživanja. Stoga sudovi dopuštaju tužiteljima ali i tuženicama da na pripremnom ročištu (a ponekad i kasnije) dostave dokaze kao što su računi, ugovori, opći uvjeti, uplatnice i sl., kako bi mogli odlučiti o tužbenim zahtjevima.

Na taj način ruši se cijela zamisao zakonodavca da u sporovima male vrijednosti ubrza i skрати postupak jer se često ti postupci pretvaraju u redovne postupke.

4.3. Postupak u sporovima male vrijednosti

U sporovima male vrijednosti tužba se uvijek dostavlja na odgovor.⁴⁸ Propisivanjem izričite obveze sudu da uvijek dostavi tuženiku tužbu na odgovor, sud više ne može izravno zakazati prvo ročište bez da je tuženika pozvao da podnese odgovor na tužbu. Uvođenjem obveze dostave tužbe na odgovor u svim slučajevima ujedno je omogućeno ograničenje iznošenje novota na trenutak podnošenja tužbe, odnosno odgovora na tužbu.

Nakon zaprimanja tužbe, sud će ju ispitati i donijeti odluku o daljnjem postupanju. Ovdje je situacija takva da nema tužbe pa sud nema niti što ispitivati jer je sastav ovršnog prijedloga određen odredbama OZ-a.

Nakon što utvrdi da je tužba razumljiva i potpuna te da ne sadrži nedostatke, dostaviti će je tuženiku na odgovor. Ova faza postupka isto tako nije primjenjiva u postupcima koji su proizašli iz ovrhe.

Međutim u predmetima u kojima je postupak započeo podnošenjem prijedloga ne dostavlja se ponovno prijedlog za donošenje rješenja o ovrsi, koji ustvari u parničnom postupku predstavlja tužbu, pa nema niti pozivanja tuženika da dostavi odgovor na tužbu.

Člankom 284. stavak 1. ZPP-a propisano je da će sud u pozivu na odgovor na tužbu među ostalim, upozoriti stranke da u tom postupku stranke trebaju iznijeti sve činjenice i predložiti sve dokaze najkasnije u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu, da na pripremnom ročištu ne mogu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze, osim ako ih bez svoje krivnje nisu mogle iznijeti, odnosno predložiti u tužbi, odnosno

⁴⁸Čl. 461.b. st. 1. ZPP-a. V. *supra* toč. 3.1.1.

odgovoru na tužbu. Kako se tužba ne dostavlja na odgovor i ta upozorenja strankama neće biti upućena.

Sukladno članku 465. stavak 3. ZPP-a u pozivu na davanje odgovora na tužbu sud će upozoriti stranke da će se smatrati da je tužitelj povukao tužbu ako ne dođe na prvo ročište, te da se odluka može pobijati samo zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2.točka 1., 2., 4., 5., 6., 8., 9., 10. i 11. ZPP-a i zbog pogrešne primjene materijalnog prava (čl. 465. st. 3. ZPP).

Stoga se ponovno javlja kolizija te izostanak zakonskog rješenja kako sudovi trebaju postupati u takvim situacijama.

U praksi se javljaju slučajevi da sud nakon što je spis upućen u parnicu, prije zakazivanja pripremnog ročišta, u rješenju poziva tužitelja da iznese sve činjenice na kojima temelji svoj zahtjev i predloži dokaze potrebne za utvrđivanje iznijetih činjenica. U tom rješenju naloženo je i tuženiku da po primitku tužiteljevog podneska postupi na način kao i tužitelj; dakle, da iznese činjenice i predloži dokaze u odgovoru na tužbu.

U rješenju su stranke upozorene na prekluziju u iznošenju novota, a određen im je i rok za postupanje po rješenju. Iako za donošenje takvog rješenja nema uporišta u ZPP-a i isto nije u duhu propisa koji uređuju postupak u sporovima male vrijednosti, ista su često neophodna da bi sud uopće mogao donijeti odluku, ali dovodi u pitanje u kojoj je mjeri zakonodavac uspio u namjeri ubrzanja postupka i većoj procesnoj disciplini stranaka u sporovima male vrijednosti kroz uvođenje prekluzija.

Po našem mišljenju bolja je sudska praksa da se navedena upozorenja koja se odnose na povlačenje tužbe, ali i razloge iz kojih se može izjaviti pravni lijek u sporovima male vrijednost, sud navede u pozivu za pripremno ročište.

4.4. Preinaka i „usklađenje“ tužbenog zahtjeva

U postupcima koji su proistekli iz ovrhe primjenjuju se odredbe kao u povodu prigovora protiv platnog naloga. To znači da tužitelj nije u mogućnosti „uskладiti“ tužbeni zahtjev, što ustvari predstavlja objektivno preinačenje tužbe, sa čime se često susrećemo u praksi.

Naime, tužitelji često nakon prigovora tuženika, ako smatraju da je isti osnovan te ga prihvaćaju u cijelosti ili djelomično, usklađuju tužbeni zahtjev tako da ga postavljaju i sada on glasi : **“Nalaže se tuženiku....”**

U sporovima koji su proizašli iz ovrhe ne postoji mogućnost takvog usklađenja tužbenog zahtjeva. Naime, postoji platni nalog i sud odlučuje ostaje li platni nalog u

cijelosti ili djelomično na snazi ili se u cijelosti ili djelomično ukida. U slučajevima da tužitelj postavi takav tužbeni zahtjev, sud prvog stupnja bi ga trebao odbiti i odlučiti o platnom nalogu, odnosno održati ga na snazi za dio koji je tužitelj „ uskladio“, a ukinuti ga i odbiti tužbeni zahtjev za preostali dio platnog naloga.

4.5. Izreka presude u sporovima proizašlim iz ovrhe

U sporovima proizašlim iz ovrhe sud odlučuje ostaje li platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi javnog bilježnika u cijelosti ili djelomično na snazi ili se u cijelosti ili djelomično ukida.⁴⁹

Ako sud ocijeni da je tužbeni zahtjev osnovan u cijelosti tada bi izreka presude glasila:

„Platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi javnog bilježnika XYZ iz Zagreba, posl. br. Ovrv - 15826/2011 od 30. prosinca 2011. održava se u cijelosti na snazi.“

Naime, potrebno je istaknuti da se platni nalog sastoji od glavnice sa kamatama ali i troška ovršnog postupka koji je odredio, po zahtjevu ovrhovoditelja, javni bilježnik.

U takvim slučajevima nije potrebno pisati sadržaj platnog naloga jer ga se održava na snazi u cijelosti i za glavicu i za kamate te za trošak ovršnog postupka. Međutim, ako sud to učini isto praksa ne smatra greškom.

U takvim slučajevima izreka bi glasila:

„Platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi javnog bilježnika XYZ iz Zagreba, posl. br. Ovrv - 15826/2011 od 30. prosinca 2011. **kojim je** naloženo tuženiku isplatiti tužitelju iznos od 577,62 kn sa kamatom tekućom od 31.12.2001. godine pa do isplate te trošak ovršnog postupka u iznosu od 53,62 kn sa kamatom koja na navedeni iznos teče od 30.11.2011. do isplate, održava se u cijelosti na snazi

U praksi se javljaju i slučajevi da sud, ako ocijeni da je tužbeni zahtjev osnovan u cijelosti održava na snazi platni nalog te nalaže isplatu tražbine koja je već naložena platnim nalogom. U takvim slučajevima izreka bi glasila:

„Platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi javnog bilježnika XYZ iz Zagreba, posl. br. Ovrv - 15826/2011 od 30. prosinca 2011. **održava se u cijelosti na snazi te se nalaže** tuženiku isplatiti tužitelju iznos od 577,62 kn sa kamatom tekućom od 31.12.2001. godine pa do isplate te trošak ovršnog postupka u iznosu od 53,62 kn sa kamatom koja na navedeni iznos teče od 30.11.2011. do isplate.“

⁴⁹Čl. 451. st. 2. ZPP-a

U takvim slučajevima dolazi do bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavak 2. točka 11. ZPP-a, a u svezi s odredbom članka 457. ZPP-a, jer je izreka presude nerazumljiva, budući da postoji dvostruki nalog. Naime, za podsjetiti je da u prijedlogu za donošenje rješenje o ovrsi, koji postaje sastavni dio rješenja o ovrsi i to onaj dio koji predstavlja nalog, postoji dio koji glasi : nalaže se ovršeniku da ovrhovoditelju Kako sud održava na snazi taj dio pa ponovno nalaže tuženiku da plati isti iznos to postoji dvostruki nalog, što dovodi do nerazumljivosti izreke.

U slučaju da sud utvrdi da je tužbeni zahtjev djelomično osnovan tada djelomično održava na snazi platni nalog, a djelomično ga ukida. U tom slučaju je potrebno navesti za koji dio (glavnice, kamata i troškova ovršnog postupka) održava na snazi a za koji se ukida. U situaciji ako se platni nalog djelomično ili u cijelosti ukida, tada u izreci treba staviti i da se tužbeni zahtjev odbija.

Izreke presude tada bi glasila:

„I. Platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi javnog bilježnika XYZ iz Zagreba, posl. br. Ovr - 15826/2011 od 30. prosinca 2011. **održava se** na snazi u dijelu kojim je naloženo tuženiku platiti tužitelju iznos od 481,35 kn zajedno sa zateznim kamatama koje teku na iznos od 96,27 kn od 16.08.2010. g. pa do isplate, na iznos od 96,27 kn od 16.09.2010. g. pa do isplate, na iznos od 96,27 kn od 16.10.2010. g. pa do isplate, na iznos od 96,27 kn od 16.11. 2010. g. pa do isplate, kojim je naloženo tuženiku da tužitelju plati zatezne kamate koja teku na iznos od 96,27 kn od 16.01. 2011. g. pa do 31.12.2011. godine na iznos od 96,27 kn od 16.02. 2011. g. pa do 31.12.2011. godine, na iznos od 96,27 kn od 16.03.2011. g. pa do 31.12.2011. godine, na iznos od 96,27 kn od 16.04.2011. g. pa do 31.12.2011. godine, na iznos od 96,27 kn od 16.05. 2011. g. pa do 31.12.2011. godine, na iznos od 96,27 kn od 16.06. 2011. godine pa do 31.12.2011. godine. zateznom kamatom u iznosu od 73,93 kn obračunatom od dospjeća svakog iznosa do 31.12.2011. godine, te trošak ovršnog postupka u iznosu od 168,58 kn sa pripadajućim kamatama.

II. Platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi javnog bilježnika XYZ iz Zagreba, posl. br. Ovr - 15826/2011 od 30. prosinca 2011. **ukida se** u dijelu kojim je naloženo tuženiku platiti tužitelju iznos od 577,62 kn zajedno sa zateznim kamatama, iznos od 55,04 kn na ime dospjelih a neisplaćenih kamata te trošak ovršnog postupka u iznosu od 53,62 kn te se za navedeno **odbija tužbeni zahtjev.**“

U slučaju da tužitelj **povuče dio tužbe**, tada se ne donosi rješenje o povlačenju tužbe već sud ukida platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi za dio za koji je tužba povučena. U tom slučaju se tužbeni zahtjev ne odbija.⁵⁰

⁵⁰ Čl. 456.st. 1. ZPP-a.

Izreka bi tada glasila:

„ Platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi javnog bilježnika XYZ iz Zagreba, posl. br. Ovr - 15826/2011 od 30. prosinca 2011. **ukida se** u dijelu kojim je naloženo tuženiku platiti tužitelju iznos od 577,62 kn zajedno sa zateznim kamatama“

U obrazloženju takve presude potrebno je navesti da je do ukidanja platnog naloga došlo zbog povlačenja tužbe.

4.6. Troškovi postupka

U postupcima koji su proizašli iz ovrhe postoje dvije vrste troškova postupka. Troškovi ovršnog postupka su dio platnog naloga i o njima sud odlučuje u sklopu odluke o tome ostaje li platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi javnog bilježnika u cijelosti ili djelomično na snazi ili se u cijelosti ili djelomično ukida⁵¹.

Pri tome valja imati u vidu da se prilikom odlučivanja o troškovima postupka radi o primjeni materijalnog prava na koje sud pazi po službenoj dužnosti. Tako je u praksi vidljivo da ovrhovoditelji postavljaju zahtjev za naknadu troškova ovršnog postupka za troškove koji nisu nastali u ovršnom postupku, iz razloga što je podnesen prigovor (tako nema troška izdavanja klauzule pravomoćnosti, dostave drugim sudionicima u postupku i sl.) odnosno da uz dio troškova ne prilažu nikakve dokaze (materijalni trošak, trošak dostave i sl).

U slučaju podnošenja prigovora od strane ovršenika, sud je dužan odlučiti o tom dijelu platnog naloga, odnosno ukinuti ga za troškove koji nisu nastali odnosno koji nisu bili potrebni u postupku ili koji nisu dokazani.

U slučaju da je tužbeni zahtjev djelomično osnovan, tada se i o troškovima ovršnog postupka odlučuje primjenom članka 154. stavak 2. ZPP-a prema uspjehu u sporu.

U praksi se javljaju slučajevi da se trošak ovršnog i parničnog postupka smatraju jednim troškom.

Pogreške vezane uz to javljaju se na način da se održava na snazi platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi i za troškove ovršnog i parničnog postupka. To je pogrešno, jer troškovi parničnog postupka nisu bili obuhvaćeni platnim nalogom.

Druga vrsta greške javlja se u praksi kada se platni nalog održi na snazi za glavnica i kamatu a o trošku ovršnog i parničnog postupka se odluči kao o jednom trošku i naloži tuženiku da tužitelju nadoknadi taj trošak.

⁵¹Čl. 451. st. 2. ZPP-a

Još valja istaći da se često u praksi javljaju slučajevi da tuženik nakon dostave rješenja o ovrsi plati glavnice te u parnici tužitelj povuče tužbu za glavnice ali uglavniči kamatu. Tada imamo situaciju da za troškove ovršnog postupka, koji su bili potrebni, treba održati na snazi platni nalog u punom iznosu, jer je glavno potraživanje plaćeno nakon donošenja rješenja o ovrsi.

Međutim, problemi se javljaju u parničnom postupku. Naime, tužitelji (ovrhovoditelji) nakon plaćanja glavnice, izračunaju kamatu i izražavaju je u apsolutnom iznosu te traže da se platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi javnog bilježnika održi na snazi za taj iznos kamata, a traže i naknadu troškova parničnog postupka.

U takvim slučajevima, nerijetko je vrijednost predmeta spora 10-tak kuna. Međutim, sukladno Tbr. 7. točka 8. Tarife o nagradama i naknadama troškova za rad odvjetnika⁵², tužitelju pripada trošak u iznosu od 500,00 kn uvećan za PDV.

Postavlja se pitanje opravdanosti takvih troškova. Međutim, prema dostupnoj praksi, za sada sudovi sude trošak u visini od 625,00 kn, obrazlažući da su ustvari tužitelji uspjeli u cijelosti sa tužbenim zahtjevom, a sve primjenom članka 154. stavak 1. ZPP-a.

Kao doprinos autora za razmišljanje i razgovor na radionici, ali i moguće rješenje navedenog pitanja, bez pretenzija da bi isto moglo predstavljati neki obvezujući zaključak, upućuje se na odredbu članka 35. ZPP-a koja propisuje:

„Kad je za utvrđivanje stvarne nadležnosti, sastava suda, prava na izjavljivanje revizije i u drugim slučajevima predviđenim ovim zakonom mjerodavna vrijednost predmeta spora, kao vrijednost predmeta spora uzima se u obzir samo vrijednost glavnog zahtjeva. Kamate, parnični troškovi, ugovorna kazna i ostala sporedna traženja ne uzimaju se u obzir ako ne čine glavni zahtjev.“

U takvim slučajevima, neovisno o tome što je tužitelj kamatu iskazao u apsolutnom iznosu, isto predstavlja samo sporedno potraživanje, dok je u odnosu na glavni zahtjev, tužitelj ukidanjem platnog naloga odbijen sa istim te bi, barem po našem mišljenju, pravično rješenje bilo da svaka strana snosi svoje troškove (a naročito imajući u vodu da tuženici (ovršenici) u pretežitom dijelu se sami zastupaju i nemaju pravo na trošak.

⁵² Tarifa o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika – dalje: Tarife ("Narodne novine" br. 142/12, 103/14, 118/14 i 107/15)

5. Europski postupak o sporovima male vrijednosti

5.1. O Uredbi o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti

Europski postupak za sporove male vrijednosti uveden je Uredbom br. 861/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti (dalje: Uredba).⁵³ Ovom Uredbom europski je zakonodavac po prvi puta predložio izvorni europski model propisa kojim je uređen parnični postupak koji zajedno s Uredbom br. 1896/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca kojom je uveden postupak europskog platnog naloga⁵⁴, predstavlja jednu od najznačajnijih aktivnosti Europske unije u području parničnog postupka.⁵⁵

Uredba je donesena kako bi se pojednostavilo i ubrzalo suđenje te smanjili troškovi u sporovima male vrijednosti s prekograničnim elementom te kao takav, ovaj postupak predstavlja alternativno sredstvo u pružanju pravne zaštite drugim postupcima koji postoje na temelju zakona država članica.⁵⁶

Prema odredbi članka 2. Uredbe ista se primjenjuje u prekograničnim građanskim i trgovačkim predmetima bez obzira na vrstu suda, kada vrijednost tužbe, u trenutku kad je ona zaprimljena kod nadležnog suda, bez kamata, troškova i izdataka, ne prelazi 2000 eura. Ona ne obuhvaća osobito porezne i carinske i upravne predmeta ili odgovornost države za radnje ili propuste u izvršavanju javnih ovlasti („*acta jure imperii*“). Ova se Uredba ne primjenjuje na pitanja u svezi: osobnog stanja, pravne i poslovne sposobnost kao i na zakonsko zastupanje fizičkih osoba, na vlasnička prava iz bračnih odnosa, na pravo uzdržavanja i na područje nasljednog prava uključujući oporučno pravo, na stečaj, postupke likvidacije platežno nesposobnih društava i drugih pravnih osoba, na sudske nagodbe, nagodbe i slične postupke, na socijalno osiguranje, na arbitražu, na radno pravo, na zakup i najam nekretnina, osim na tužbe zbog novčanih tražbina i napovredu privatne sfere ili prava osobnosti, osim klevetu.

Uredba definira i pojam prekograničnog predmeta, pa tako navodi da je prekogranični predmet onaj u kojem barem jedna stranka ima svoje prebivalište ili redovno boravište u drugoj državi članici u kojoj se nalazi sud koji vodi postupak.⁵⁷

⁵³Službeni list EU, L 199, 31. srpnja 2007., str. 1.

⁵⁴Službeni list EU, L 399, 30. prosinca 2006., str. 1.

⁵⁵Tako I. Benzon, M. Vujeva, *op.cit.*, str. 44.

⁵⁶*ibid.*

⁵⁷Čl. 3. st. 1. Uredbe

5.2. O nekim odredbama ZPP-a

Zakonodavac je ZIDZPP-om/08 unio odredbe koje se odnose na europski postupak u sporovima male vrijednosti. Tim se odredbama osiguravaju uvjeti za neposrednu primjenu Uredbe. Prema odredbama članka 53. ZIDZPP/08 ove su odredbe stupile na snagu na dan prijema Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Međutim, čini se da do sada nije bilo slučajeva praktične primjene odredaba o europskim postupcima u sporovima male vrijednosti. Prema istraživanju koje je provedeno tijekom 2015 godine u praksi nije zabilježen takav postupak.⁵⁸ Stoga preporučujemo da se na radionicama raspravi je li do sada bilo takvih postupaka. U nastavku dajemo prikaz odredaba ZPP-a koje smatramo posebno značajnim. Predlažemo raspraviti o tome u kojoj mjeri te odredbe odstupaju od odredaba koje reguliraju postupak u sporovima male vrijednosti.

Prema odredbi članka 507.o ZPP-a obrasci prema Uredbi i drugi zahtjevi ili očitovanja mogu biti podneseni kao podnesci, telefaksom ili elektroničkim putem. Dakako, u tom je slučaju potrebno urediti takav način podnošenja akata.

Odredbom članka 507.s stavak 1. ZPP-a propisano je da se u tim postupcima presuda ne objavljuje. Objava presude nadomješta se njenom dostavom.⁵⁹ Valjalo bi razmotriti ovu odredbu u odnosu na odredbu kojom se u postupcima u sporovima male vrijednosti presuda objavljuje odmah nakon zaključenja glavne rasprave.⁶⁰ Protiv takve je presude dopuštena žalba prema odredbama ovog Zakona u sporovima male vrijednosti.⁶¹ Pri tome valja naznačiti da žalba protiv presude donesene u Republici Hrvatskoj u europskom postupku male vrijednosti ne odgađa ovrhu.⁶²

Prema odredbi članka 20. Uredbe presuda donesena u državi članici u europskom postupku za sporove male vrijednosti priznaje se i ovršuje u drugoj državi članici bez potrebe za potvrdom o ovršnosti i bez ikakve mogućnosti pobijanja njenog priznanja. Međutim, na zahtjev jedne od stranaka sud će, bez dodatnih troškova, izdati potvrdu o presudi u europskom postupku za sporove male vrijednosti. Ovu potvrdu prema odredbi članka 507. u stavak 1. ZPP-a izdaje sud koji je donio presudu, pri čemu je prije izdavanja potvrde dužan saslušati protivnu stranu.⁶³

Posebno valja ukazati i na odredbu članka 507. v ZPP-a prema kojoj se ovrha na temelju ovršne isprave koja potječe iz europskog postupka male vrijednosti

⁵⁸J. Benzon, M. Vujeva, *op. cit.* str. 47.

⁵⁹Čl. 507.s st. 2.

⁶⁰V. čl. 466. st. 1. ZPP-a.

⁶¹Čl. 507. s st. 3. V. čl. 467. ZPP-a.

⁶²Čl. 507.t st. 1. ZPP-a.

⁶³Čl. 507. u st. 2. ZPP-a.

provedenog u nekoj drugoj državi članici Europske unije može odrediti i provesti iako ta isprava nema potvrdu o ovršnosti.

6. PRIMJERI

Primjer 1.

Tužitelj M.M. je podnio tužbu radi utvrđenja da je ovrha koja se vodi u ovršnom predmetu Općinskog suda u B. ovrhovoditelja N.N. (sada tuženika) te ovršenika M.M. (sada tužitelja) nedopuštena iz razloga što je tužitelj (kao ovršenik) u cijelosti namirio potraživanje tuženika (kao ovrhovoditelja). U tužbi je naznačio vrijednost predmeta spora od 9.200,00 kn.

1. Radi li se u ovom slučaju o sporu male vrijednosti i zašto?

Primjer 2.

Postupak je vođen radi naknade štete. Sud je prihvatio tužbeni zahtjev tužitelja u iznosu od 8.725,00 kn, a odbio dio tužbenog zahtjeva u iznosu od 1.027,83 kn. U presudi je naveo da nezadovoljna stranka može izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana dostave presude. Tuženik je nezadovoljan odlukom izjavio žalbu 10-ti dan od dostave i to iz svih žalbenih razloga iz članka 353. točke 1. do 3. ZPP-a. Sud prvog stupnja je odbacio žalbu tuženika kao nepravovremenu pozivajući se na odredbu članka 467. stavak 4. ZPP-a prema kojoj je u sporovima male vrijednosti rok za žalbu 8 dana.

1. Je li pravilna odluka suda o odbacivanju žalbe i zašto?

2. Je li okolnost da u uputi o pravu na pravni lijek sud nije naveo iz kojih se razloga žalba može izjaviti u sporu male vrijednosti utječe na to o kojim razlozima će odlučivati drugostupanjski sud?

Primjer 3.

U parničnom postupku koji se vodio radi naknade štete u iznosu od 4.823,00 kn donesena je prvostupanjska presuda 2. lipnja 2011. godine koja je potvrđena presudom Županijskog suda. Na kraju presude Županijski sud je dao uputu o pravnom lijeku, navodeći da je protiv navedene presude dopuštena revizija.

1. Je li drugostupanjski sud pravilno postupio i zašto?

Primjer 4.

Tužitelj traži isplatu iznosa od 567,00 kn s osnova neplaćenih računa za T-com usluge, Na ročištu od 7. siječnja 2015. prvostupanjski je sud donio rješenje da će se zastati s postupkom na rok od trideset dana. Navedeno rješenje pravomoćno je 7.

siječnja 2015. Nakon isteka navedenog roka sud je odlučio da se nastavlja postupak u ovoj pravnoj stvari po službenoj dužnosti. Protiv istog rješenja dozvolio je pravo žalbe te je tuženik i podnio žalbu.

1. Je li sud pravilno dozvolio pravo na žalbu na rješenje o nastavku postupka u sporu male vrijednosti i zašto?

2. Je li okolnost da je sud dao pravo na pravni lijek utječe na pravo stranaka da podnesu žalbu na navedeno rješenje?

Primjer 5.

Sud je donio presudu zbog ogluhe kojom je prihvatio tužbeni zahtjev tužitelja radi isplate iznosa od 7.025,00 kn sa pripadajućim kamatama te troškova parničnog postupka u iznosu od 1.225,00 kn.

Presuda je dostavljena strankama te je tuženik podnio žalbu ali i prijedlog za povrat u prijašnje stanje. Nakon provedenog postupak sud je odbio prijedlog za povrat u prijašnje stanje te je u rješenju naveo pravi lijek koji glasi: „Protiv navedenog rješenja nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 8 dana od dana dostave pisanog otppravka rješenja“.

Tuženik je žalbu podnio 11 dan od dostave. Sud je žalbu odbacio kao nepravovremenu uz obrazloženje da u sporovima male vrijednosti rok za žalbu iznosi 8 dana te se pozvao na članak 467. stavak 5. ZPP-a.

1. Je li odluka suda pravilna i zašto?

Primjer 6.

Parnica proizašla iz ovršnog postupka u kojem je javni bilježnik XY iz Zagreba prihvatio ovršni prijedlog ovrhovoditelja (kasnije tužitelja) i donio rješenje 30. prosinca 2011. kojim je naloženo tuženiku isplatiti tužitelju iznos od 1.058,97 kn sa pripadajućom kamatom koja teče od 16.08.2010. g. pa do isplate te trošak ovršnog postupka u iznosu od 98,40 kn za javno bilježničku nagradu te je određena ovrha općenito na imovini ovršenika radi namirenja navedene tražbine ovrhovoditelja. Kako je protiv navedenog rješenja ovršenik (tuženik) izjavio prigovor u kojem je istaknuo prigovor zastare tako je prvostupanjski sud rješenjem od 25. rujna 2013. stavio izvan snage navedeno rješenje o ovrsi u dijelu kojim je određena ovrha i ukinuo sve provedene radnje te odlučio da će se postupak nastaviti kao u povodu prigovora protiv platnog naloga.

Nakon pravomoćnosti rješenja sud je zakazao pripremno ročište na koje je pozvao stranke. U pozivu sud nije naveo upozorenja iz članka 461.b. i članka 465. stavak 1. ZPP-a, već je dostavio običan poziv za pripremno ročište.

Iako uredno pozvan, tužitelj se nije odazvao ali je ranije dostavio podnesak u kojem se očitovao na navode prigovora tuženika, priložio račune koji predstavljaju osnovu tužbenog zahtjeva te predložio saslušanje svjedoka.

Budući da se na prvo ročište nije odazvao uredno pozvani tužitelj sud je donio rješenje kojim se smatra tužba povučenom, pozivom na članak 465. stavak 1. ZPP-a.

1. Je li pravilna odluka suda i zašto?

Primjer 7.

Parnica proizašla iz ovršnog postupka u kojem je javni bilježnik XY iz Zagreba prihvatio ovršni prijedlog ovrhovoditelja (kasnije tužitelja) i donio rješenje od 30. prosinca 2011 kojim je naloženo tuženiku isplatiti tužitelju iznos od 1.058,97 kn sa pripadajućom kamatom koja teče od 16.08.2010. g. pa do isplate te trošak ovršnog postupka u iznosu od 98,40 kn za javno bilježničku nagradu te je određena ovrha općenito na imovini ovršenika radi namirenja navedene tražbine ovrhovoditelja. Kako je protiv navedenog rješenja ovršenik (tuženik) izjavio prigovor u kojem je istaknuo prigovor zastare to je prvostupanjski sud rješenjem od 25. rujna 2013. stavio izvan snage navedeno rješenje o ovrsi u dijelu kojim je određena ovrha i ukinuo sve provedene radnje te odlučio da će se postupak nastaviti kao u povodu prigovora protiv platnog naloga.

Nakon pravomoćnosti rješenja sud je zakazao pripremno ročište na koje je pozvao stranke. U pozivu je upozorio stranke na odredbe članka 461.b. i članka 465. stavak 1. ZPP-a, odnosno da će se smatrati da je tužitelj povukao tužbu ako ne dođe na prvo ročište, da u tom postupku stranke trebaju iznijeti sve činjenice i predložiti dokaze najkasnije u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu, da na pripremnom ročištu ne mogu iznositi nove činjenice niti predlagati nove dokaze, osim ako ih bez svoje krivnje nisu mogle iznijeti odnosno predložiti u tužbi odnosno odgovoru na tužbu, te da se odluka može pobijati samo zbog bitnih odredbi i članka 354. stavak 2. točke 1., 2., 4., 5., 6., 8., 9. i 10 ZPP-a i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

Tužitelj je uredno pozvan na ročište, ali nije pristupio već je dan prije održavanja ročišta dostavio podnesak kojim ostaje u cijelosti pri prijedlogu za ovrhu, ne predlaže nikakve dokaze i predlaže da se ročište odgodi, jer njegov punomoćnik ima druga ročišta pred drugim sudovima. Uz podnesak dostavlja pozive tih drugih sudova iz kojih je vidljivo da su poslani nakon poziva u ovom predmetu.

1. Kakvu odluku će donijeti sud?

2. Napišite izreku.

3. Obrazložite.

Primjer 8.

Parnica proizašla iz ovršnog postupka u kojem je javni bilježnik XY iz Zagreba prihvatio ovršni prijedlog ovrhovoditelja (kasnije tužitelja) i donio rješenje od 30. prosinca 2011. kojim je naloženo tuženiku isplatiti tužitelju iznos od 1.058,97 kn sa pripadajućom kamatom koja teče

- na iznos od 96,27 kn od 16.08.2010. pa do isplate,
- na iznos od 96,27 kn od 16.09.2010. pa do isplate,
- na iznos od 96,27 kn od 16.10.2010. pa do isplate,
- na iznos od 96,27 kn od 16.11. 2010.pa do isplate,
- na iznos od 96,27 kn od 16.11. 2010.pa do isplate,
- na iznos od 577,62 kn od 31.12.2010. pa do isplate,

te troškove ovršnog postupka u iznosu od 222,20 (iznos od 98,40 kn za javno bilježničku nagradu s PDV-om te iznos 36,90 kn na ime klauzule pravomoćnosti, iznos od 36,90 kn na ime naknade troškova te iznos od 50,00 kn na ime administrativnog troška) te je određena ovrha općenito na imovini ovršenika radi namirenja navedene tražbine ovrhovoditelja.

Kako je protiv navedenog rješenja ovršenik (tuženik) izjavio prigovor u kojem je istaknuo prigovor zastare za račune do 16.11.2010. godine to je prvostupanjski sud rješenjem od 25. rujna 2013. stavio izvan snage navedeno rješenje o ovrsi u dijelu kojim je određena ovrha i ukinuo sve provedene radnje te odlučio da će se postupak nastaviti kao u povodu prigovora protiv platnog naloga.

U postupku tužitelj je, uvažavajući prigovor tuženika povukao dio zahtjeva za isplatom iznosa od 481,35 kn sa kamata i uskladio tužbeni zahtjev na slijedeći način:

„Nalaže se tuženiku M.M, iz Zagreba da tužitelju R.r. d.o.o. iz Zagreba isplati iznos od 577,62 kn s pripadajućim kamata od 31.12.2010. godine pa do isplate, te troškove ovršnog postupka u iznosu od 222,20 kn i troškove parničnog postupka“.

U postupku je dokazano da se isti iznos odnosi na isporučenu uslugu odvoza smeća za razdoblje od prosinca do lipnja 2011. godine, kada je u evidenciji tužitelja tuženik bio naveden kao korisnik navedenog stana. Osim toga, dotadašnji korisnik – otac tuženika je prijavio tuženika kao novog korisnika navedenog stambenog prostora a u to vrijeme je u evidenciji MUP-a tuženik imao prijavljeno prebivalište upravo na navedenoj adresi.

Sud je donio slijedeću odluku:

Nalaže se tuženiku M.M, iz Zagreba da tužitelju R.r. d.o.o. iz Zagreba isplati iznos od 577,62 kn od 31.12.2010. godine pa do isplate, te troškove ovršnog postupka u iznosu od 222,20 kn i troškove parničnog postupka u iznosu od 725,00 kn.

1. Je li izreka suda pravilna i zašto?

Primjer 9.

Parnica proizašla iz ovršnog postupka u kojem je javni bilježnik XYZ, iz Zagreba prihvatio ovršni prijedlog ovrhovoditelja (kasnije tužitelja) i donio rješenje

posl. br. Ovrv. XXX/2011 od 30. prosinca 2011 kojim je naloženo tuženiku isplatiti tužitelju iznos od 1.058,97 kn sa pripadajućom kamatom koja teče

- na iznos od 96,27 kn od 16.08.2010. pa do isplate,
- na iznos od 96,27 kn od 16.09.2010. pa do isplate,
- na iznos od 96,27 kn od 16.10.2010. pa do isplate,
- na iznos od 96,27 kn od 16.11. 2010.pa do isplate,
- na iznos od 96,27 kn od 16.11. 2010.pa do isplate,
- na iznos od 577,62 kn od 31.12.2011.pa do isplate,

zateznu kamatu u iznosu od 128,97 kn obračunatu od dospijeća svakog iznosa do 31.12.2011. godine te troškove ovršnog postupka u iznosu od 222,20 (iznos od 98,40 kn za javno bilježničku nagradu s PDV-om te iznos 36,90 kn na ime klauzule pravomoćnosti, iznos od 36,90 kn na ime naknade troškova te iznos od 50,00 kn na ime administrativnog troška te je određena ovrha općenito na imovini ovršenika radi namirenja navedene tražbine ovrhovoditelja. Kako je protiv navedenog rješenja ovršenik (tuženik) podnio prigovor, to je prvostupanjski sud rješenjem od 25. rujna 2013. stavio izvan snage navedeno rješenje o ovrsi u dijelu kojim je određena ovrha i ukinuo sve provedene radnje te odlučio da će se postupak nastaviti kao u povodu prigovora protiv platnog naloga.

Tijekom postupka tužitelj je povukao dio tužbe za iznos od 481,35 kn zajedno sa zateznim kamatama koje teku na iznos od 96,27 kn od 16.08.2010. pa do isplate,

- na iznos od 96,27 kn od 16.09.2010. g. pa do isplate,
 - na iznos od 96,27 kn od 16.10.2010. g. pa do isplate,
 - na iznos od 96,27 kn od 16.11. 2010. g. pa do isplate,
- na iznos od 96,27 kn od 16.11. 2010. g. pa do isplate, te za zateznu kamatu u iznosu od 73,93 kn obračunatu od dospijeća svakog iznosa do 31.12.2011. godine.

Ostao je pri ostalom dijelu tužbenog zahtjeva a u postupku je dokazano da isti iznos odnosi na isporučenu uslugu odvoza smeća za razdoblje od prosinca do lipnja 2011. godine, kada je u evidenciji tužitelja tuženik bio naveden kao korisnik navedenog stana. Osim toga, dotadašnji korisnik – otac tuženika je prijavio tuženika kao novog korisnika navedenog stambenog prostora a u to vrijeme je u evidenciji MUP-a tuženik imao prijavljeno prebivalište upravo na navedenoj adresi.

Tužitelj je zatražio trošak postupka u ukupnom iznosu od 725,00 kn i to 625,00 kn odvjetnički trošak za cijeli prvostupanjski postupak, sukladno Tbr. 7. točka 8. Tarife a 100.00 kn trošak sudske pristojbe.

1. Odlučite o tužbenom zahtjevu i napišite izreku

2.Obrazložite.

7. IZVADAK IZ PROPISA

IZVADAK

iz

Zakona o parničnom postupku

NN 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11,
148/11, 25/13, 89/14

5. Ponavljanje postupka

Članak 421.

Postupak koji je odlukom suda pravomoćno završen može se na prijedlog stranke ponoviti:

- 1) ako je u donošenju odluke sudjelovao sudac koji je po zakonu morao biti izuzet (članak 71. stavak 1. točke 1. do 6.) odnosno koji je rješenjem suda bio izuzet, ili ako je u donošenju odluke sudjelovala osoba koja nema svojstvo suca,
- 2) ako kojoj stranci nezakonitim postupanjem, a osobito propuštanjem dostave, nije bila dana mogućnost da raspravlja pred sudom;
- 3) ako je u postupku kao tužitelj ili tuženik sudjelovala osoba koja ne može biti stranka u postupku, ili ako stranku koja je pravna osoba nije zastupala ovlaštena osoba, ili ako parnično nesposobnu stranku nije zastupao zakonski zastupnik, ili ako zakonski zastupnik odnosno punomoćnik stranke nije imao potrebno ovlaštenje za vođenje parnice ili za pojedine radnje u postupku, ako vođenje parnice odnosno obavljanje pojedinih radnji u postupku nije bilo naknadno odobreno;
- 4) ako se odluka suda temelji na lažnom iskazu svjedoka ili vještaka;
- 5) ako se odluka suda temelji na ispravi koja je krivotvorena ili u kojoj je ovjeren neistinit sadržaj;

- 6) ako je do odluke suda došlo zbog kaznenog djela suca, zakonskog zastupnika ili punomoćnika stranke, protivne stranke ili koje treće osobe;
- 7) ako stranka stekne mogućnost da upotrijebi pravomoćnu odluku suda koja je ranije među istim strankama donesena o istom zahtjevu;
- 8) ako se odluka suda temelji na drugoj odluci suda ili na odluci kakva drugog tijela, a ta odluka bude pravomoćno preinačena, ukinuta odnosno poništena;
- 9) ako je nadležno tijelo naknadno pravomoćno riješilo prethodno pitanje (članak 12. stavci 1. i 2.) na kojemu se temelji odluka suda;
- 10) ako stranka sazna za nove činjenice ili nađe ili stekne mogućnost da upotrijebi nove dokaze na temelju kojih je za stranku mogla biti donesena povoljnija odluka da su te činjenice ili dokazi bili upotrijebljeni u prijašnjem postupku.

Postupak pravomoćno završen presudom na temelju priznanja, presudom na temelju odricanja, presudom zbog ogluhe i presudom zbog izostanka ne može se ponoviti zbog razloga iz stavka 1. točke 8., 9. i 10. ovoga članka.

Postupak pravomoćno završen presudom na temelju priznanja i presudom na temelju odricanja može se ponoviti zato što je izjava o priznanju, odnosno odricanju dana u bitnoj zabludi ili pod utjecajem prisile ili prijevare.

Članak 422.

Iz razloga navedenih u članku 421. stavku 1. točki 1. do 3. i stavku 3. ovoga Zakona ne može se zahtijevati ponavljanje postupka ako je taj razlog bio bez uspjeha iznesen u prijašnjem postupku.

Iz razloga navedenih u članku 421. stavku 1. točki 1., 7., 8., 9. i 10. te stavku 3. ovoga Zakona ponavljanje postupka može se dopustiti samo ako stranka bez svoje krivnje nije mogla te razloge iznijeti prije nego što je prijašnji postupak završen pravomoćnom sudskom odlukom.

Članak 423.

Prijedlog za ponavljanje postupka podnosi se u roku od trideset dana:

1) u slučaju iz članka 421. stavka 1. točke 1. ovog Zakona – od dana kad je stranka saznala za taj razlog;

2) u slučaju iz članka 421. stavka 1. točke 2. ovog Zakona – od dana kad je odluka dostavljena stranci;

3) u slučaju iz članka 421. stavka 1. točke 3. ovog Zakona, ako je u postupku kao tužitelj ili tuženik sudjelovala osoba koja ne može biti stranka u postupku – od dana kad je odluka dostavljena toj osobi; ako stranku koja je pravna osoba nije zastupala ovlaštena osoba ili ako parnično nesposobnu stranku nije zastupao zakonski zastupnik – od dana kad je odluka dostavljena stranci odnosno njezinu zakonskom zastupniku; a ako zakonski zastupnik odnosno punomoćnik stranke nije imao potrebno ovlaštenje za vođenje parnice ili za pojedine radnje u postupku – od dana kad je stranka saznala za taj razlog;

4) u slučajevima iz članka 421. stavka 1. t. 4. do 6. ovog Zakona – od dana kad je stranka saznala za pravomoćnu presudu u kaznenom postupku; a ako se kazneni postupak ne može provesti – onda od dana kad je saznala za obustavu tog postupka ili za okolnosti zbog kojih se postupak ne može pokrenuti;

5) u slučajevima iz članka 421. stavka 1. točke 7., 8. i 9. ovoga Zakona – od dana kad je stranka mogla upotrijebiti pravomoćnu odluku koja je razlog za ponavljanje postupka.

6) u slučaju iz članka 421. stavka 1. točke 10. ovoga Zakona – od dana kad je stranka mogla iznijeti sudu nove činjenice odnosno nova dokazna sredstva.

7) u slučajevima iz članka 421. stavka 3. ovoga Zakona – od dana kad je stranka mogla iznijeti pred sudom da je priznanje odnosno odricanje dala u bitnoj zabludi ili pod utjecajem prisile ili prijave.

Ako bi rok određen u stavku 1. ovog članka počeo teći prije nego što je odluka postala pravomoćna, taj će se rok računati od pravomoćnosti odluke ako protiv nje nije bio izjavljen pravni lijek odnosno od dostave pravomoćne odluke višeg suda izrečene u posljednjem stupnju.

Nakon što protekne rok od pet godina od dana kad je odluka postala pravomoćna, prijedlog za ponavljanje postupka ne može se podnijeti, osim ako se ponavljanje traži zato što je u donošenju odluke sudjelovala osoba koja nema svojstvo suca (članak 421. stavak 1. točka 1.) ili iz razloga navedenih u članku 421. stavku 1. točki 2. i 3. ovoga Zakona.

Članak 424.

Prijedlog za ponavljanje postupka podnosi se uvijek sudu koji je donio odluku u prvom stupnju.

U prijedlogu se osobito moraju navesti: zakonska osnova po kojoj se traži ponavljanje, okolnosti iz kojih proizlazi da je prijedlog podnesen u zakonskom roku i dokazi kojima se potkrepljuju navodi predlagača.

Članak 425.

Nepravodobne (članak 423.), nepotpune (članak 424. st. 2.) ili nedopuštene (članak 423.) prijedloge za ponavljanje postupka odbacit će rješenjem sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća bez održavanja ročišta.

Ako sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća ne odbaci prijedlog, dostavit će primjerak prijedloga protivnoj stranci prema odredbama članka 142. ovog Zakona, koja ima pravo da u roku od petnaest dana odgovori na prijedlog. Kad sudu stigne odgovor na prijedlog ili kad protekne rok za davanje odgovora, sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća odredit će ročište za raspravljanje o prijedlogu.

Ako se ponavljanje postupka zahtijeva iz razloga navedenog u članku 421. stavku 1. točki 10. i stavku 3. ovoga Zakona, sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća može raspravljanje o prijedlogu za ponavljanje postupka spojiti s raspravljanjem o glavnoj stvari.

Članak 426.

Ročište za raspravljanje o prijedlogu za ponavljanje postupka drži se pred sucem pojedincem, odnosno predsjednikom vijeća prvostupanjskog suda, osim ako raspravljanje o prijedlogu nije spojeno s raspravljanjem o glavnoj stvari.

Članak 427.

Nakon održanog ročišta za raspravljanje o prijedlogu sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća prvostupanjskog suda donosi odluku o prijedlogu, osim ako se razlog za ponavljanje postupka odnosi isključivo na postupak pred višim sudom (članak 428).

U rješenju kojim se dopušta ponavljanje postupka izreći će se da se ukida odluka donesena u prijašnjem postupku.

Sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća odredit će glavnu raspravu tek nakon pravomoćnosti rješenja kojim se dopušta ponavljanje postupka, ali u tom rješenju može odlučiti da se odmah otpočne raspravljanje o glavnoj stvari. Na novoj glavnoj raspravi stranke mogu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze.

Protiv rješenja kojim se dopušta ponavljanje postupka nije dopuštena posebna žalba ako je sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća odlučio da se odmah otpočne raspravljanje o glavnoj stvari.

Ako je sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća dopustio ponavljanje postupka i odlučio da se odmah raspravlja o glavnoj stvari, ili ako se o prijedlogu za ponavljanje postupka raspravljalo zajedno s glavnom stvari, rješenje kojim se dopušta ponavljanje postupka i ukida odluka donesena u prijašnjem postupku unosi se u odluku o glavnoj stvari.

Članak 428.

Ako se razlog za ponavljanje postupka odnosi isključivo na postupak pred višim sudom, sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća prvostupanjskog suda nakon održanog ročišta za raspravljanje o prijedlogu za ponavljanje postupka dostavit će predmet tome višem sudu radi donošenja odluke.

Kad predmet stigne višem sudu, postupit će se prema odredbama članka 361. ovog Zakona.

O prijedlogu za ponavljanje postupka viši sud odlučuje bez rasprave.

Kad viši sud ustanovi da je opravdan prijedlog za ponavljanje postupka i da nije potrebno da se održi nova glavna rasprava, ukinut će svoju odluku, a i odluku višeg suda ako takva postoji, i donijeti novu odluku o glavnoj stvari.

5.a Ponavljanje postupka u povodu konačne presude Europskog suda za ljudska prava u Strasbourgu o povredi temeljnog ljudskog prava ili slobode

Članak 428.a

Kad Europski sud za ljudska prava utvrdi povredu kojeg ljudskog prava ili temeljne slobode zajamčene Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i dodatnih Protokola uz tu Konvenciju koje je Republika Hrvatska ratificirala, stranka može, u roku od trideset dana od konačnosti presude Europskog suda za ljudska prava, podnijeti zahtjev sudu u Republici Hrvatskoj koji je sudio u prvom stupnju u postupku u kojemu je donesena odluka kojom je povrijeđeno ljudsko pravo ili temeljna sloboda, za izmjenu odluke kojom je to pravo ili temeljna sloboda povrijeđeno.

Postupak iz stavka 1. ovoga članka provodi se uz odgovarajuću primjenu odredaba o ponavljanju postupka.

U ponovljenom postupku sudovi su dužni poštivati pravna stajališta izražena u konačnoj presudi Europskog suda za ljudska prava kojom je utvrđena povreda temeljnog ljudskog prava ili slobode.

6. Odnos između prijedloga za ponavljanje postupka i drugih izvanrednih pravnih lijekova

Članak 429.

Ako u roku za izjavljivanje revizije stranka podnese prijedlog za ponavljanje postupka samo iz razloga iz kojih se može izjaviti i revizija, smatrat će se da je stranka izjavila reviziju.

Ako stranka izjavi reviziju iz razloga iz članka 354. stavka 2. točke 9. ovog Zakona i istodobno ili nakon toga podnese prijedlog za ponavljanje postupka iz bilo kojeg

razloga iz članka 421. ovog Zakona, sud će prekinuti postupak u povodu prijedloga za ponavljanje postupka do završetka postupka po reviziji.

Ako stranka izjavi reviziju iz bilo kojeg razloga osim iz razloga iz članka 354. stavka 2. točke 9. ovog Zakona, i istodobno ili nakon toga podnese prijedlog za ponavljanje postupka iz razloga iz članka 421. t. 4. do 6. ovog Zakona koji su potkrijepljeni pravomoćnom presudom donesenom u kaznenom postupku, sud će prekinuti postupak po reviziji do završetka postupka u povodu prijedloga za ponavljanje postupka.

U svima ostalim slučajevima u kojima stranka izjavi reviziju i istodobno ili nakon toga podnese prijedlog za ponavljanje postupka sud će odlučiti koji će postupak nastaviti, a koji prekinuti, uzimajući u obzir sve okolnosti, a osobito razloge zbog kojih su oba pravna lijeka podnesena i dokaze koje su stranke predložile.

Članak 430.

Odredbe članka 429. st. 1. i 3. ovog Zakona primijenit će se i kad je stranka najprije podnijela prijedlog za ponavljanje postupka, a nakon toga izjavila reviziju.

U svima ostalim slučajevima u kojima stranka podnese prijedlog za ponavljanje postupka i nakon toga izjavi reviziju sud će, u pravilu, prekinuti postupak po reviziji do završetka postupka u povodu prijedloga za ponavljanje postupka, osim ako ustanovi da postoje ozbiljni razlozi da postupi drugačije.

Članak 431.

Rješenje iz članka 429. ovog Zakona donosi sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća prvostupanjskog suda ako prijedlog za ponavljanje postupka stigne prvostupanjskom sudu prije nego što je predmet u povodu revizije upućen revizijskom sudu. Ako prijedlog za ponavljanje postupka stigne pošto je predmet u povodu revizije upućen revizijskom sudu, rješenje iz članka 429. ovog Zakona donosi revizijski sud.

Rješenje iz članka 430. ovog Zakona donosi sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća prvostupanjskog suda, osim ako je predmet, u vrijeme kad revizija stigne prvostupanjskom sudu, u povodu prijedloga za ponavljanje postupka upućen višem

sudu radi donošenja odluke (članak 428. stavak 1.), u kojem slučaju rješenje donosi viši sud.

Protiv rješenja suda iz st. 1. i 2. ovog članka nije dopuštena žalba.

Članak 432. - Brisan.

Dio treći POSEBNI POSTUPCI

Glava dvadeset deveta

IZDAVANJE PLATNOG NALOGA

Članak 445.a

Ako u ovoj Glavi ne postoje posebne odredbe, u postupku za izdavanje platnog naloga primjenjivat će se ostale odredbe ovoga Zakona.

Članak 446. (NN 25/13)

Kad se tužbeni zahtjev odnosi na dospjelo potraživanje u novcu, a to se potraživanje dokazuje vjerodostojnom ispravom priloženom tužbi u izvorniku ili ovjerenom prijepisu, sud će izdati nalog tuženiku da udovolji tužbenom zahtjevu (platni nalog).

U tužbi kojom se predlaže izdavanje platnog naloga tužitelj treba posebno navesti razloge zbog kojih predlaže njegovo izdavanje umjesto da predlaže određivanje ovrhe na temelju vjerodostojne isprave. Ako sud ocijeni da razlozi koje je tužitelj naveo ne opravdavaju njegov pravni interes za podnošenje tužbe za izdavanje platnog naloga, odbacit će tužbu kao nedopuštenu.

Smatrat će se da postoji pravni interes tužitelja za podnošenje tužbe za izdavanje platnog naloga ako je tuženik osoba u inozemstvu ili ako je tuženik prethodno osporio tražbinu sadržanu u vjerodostojnoj ispravi.

Platni nalog izdat će sud iako tužitelj u tužbi nije predložio izdavanje platnog naloga, a udovoljeno je svim uvjetima za izdavanje platnog naloga.

Članak 447.

Kad se tužbeni zahtjev odnosi na dospjelo glavno potraživanje u novcu koje ne prelazi svotu od 5.000,00 kuna, sud će izdati platni nalog protiv tuženika iako tužbi nisu priložene vjerodostojne isprave, ali je u tužbi iznesena osnova i visina dugovanja i naznačeni dokazi na temelju kojih se može utvrditi istinitost tužbenih navoda.

U sporovima iz nadležnosti trgovačkih sudova platni nalog iz stavka 1. ovoga članka sud će izdati kad se tužbeni zahtjev odnosi na dospjelu glavnu tražbinu u novcu koja ne prelazi svotu od 20.000,00 kuna.

Platni nalog iz stavka 1. ovog članka može se izdati samo protiv glavnog dužnika.

Članak 448.

Platni nalog izdaje sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća bez održavanja ročišta.

U platnom nalogu sud će izreći da je tuženik dužan u roku od osam dana, a u mjeničnim i čekovnim sporovima u roku od tri dana, nakon primitka platnog naloga udovoljiti zahtjevu tužbe zajedno s troškovima koje je sud odmjerio ili u istom roku podići prigovore protiv platnog naloga. U platnom nalogu sud će tuženika upozoriti da će odbaciti nepravodobno podnesene prigovore.

Platni nalog dostavlja se objema strankama.

Tuženiku se uz platni nalog dostavlja i primjerak tužbe s priložima.

Članak 449.

Ako sud ne prihvati prijedlog za izdavanje platnog naloga, nastavit će postupak po tužbi.

Protiv rješenja suda kojim se ne prihvaća prijedlog za izdavanje platnog naloga nije dopuštena žalba.

Članak 450.

Platni nalog tuženik može pobijati samo prigovorom. Ako se platni nalog pobija jedino u pogledu odluke o troškovima, ta se odluka može pobijati samo žalbom protiv rješenja.

U dijelu u kojemu nije napadnut prigovorom platni nalog postaje pravomoćan.

Članak 451. (NN 25/13)

Nepravodobne, nepotpune ili nedopuštene prigovore odbacit će sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća, bez održavanja ročišta.

Ako su potpuni i dopušteni prigovori podneseni pravodobno, sud će zakazati pripremno ročište.

U odluci o glavnoj stvari sud će odlučiti da li se platni nalog u cijelosti ili djelomično održava na snazi ili se ukida.

Članak 452. (NN 25/13)

Ako tuženik prigovori da nisu postojale zakonske osnove za izdavanje platnog naloga (čl. 446. i 447.) ili da postoje smetnje za daljnji tijek postupka, sud će najprije odlučiti o tom prigovoru. Ako ustanovi da je takav prigovor osnovan, ukinut će rješenjem platni nalog i nakon pravomoćnosti rješenja otpočeti raspravljanje o glavnoj stvari, kad takvu raspravljanju ima mjesta.

Ako sud ne prihvati taj prigovor, prijeći će na raspravljanje o glavnoj stvari, a rješenje suda unijet će se u odluku o glavnoj stvari.

Ako u povodu prigovora nedospjelosti sud ustanovi da je zahtjev tužbe dospio nakon izdavanja platnog naloga, ali prije zaključenja prethodnog postupka, sud će presudom ukinuti platni nalog i odlučiti o tužbenom zahtjevu (članak 326. stavak 1.).

Članak 453.

Sud se može po službenoj dužnosti oglasiti mjesno nenadležnim najkasnije do izdavanja platnog naloga.

Tuženik može istaći prigovor stvarne i mjesne nenadležnosti samo u prigovoru protiv platnog naloga.

Članak 454.

Ako sud nakon izdavanja platnog naloga utvrdi da je stvarno ili mjesno nenadležan, neće ukinuti platni nalog, nego će nakon pravomoćnosti rješenja kojim se oglasio nenadležnim ustupiti predmet nadležnom sudu.

Članak 455.

Kad sud u slučajevima predviđenim ovim Zakonom donese rješenje kojim se odbacuje tužba ukinut će i platni nalog.

Članak 456.

Tužitelj može povući tužbu bez pristanka tuženika samo do podnošenja prigovora. Ako se tužba povuče, sud će rješenjem ukinuti platni nalog.

Ako tuženik do zaključenja glavne rasprave odustane od svih podnesenih prigovora, platni nalog ostaje na snazi.

Glava trideseta

POSTUPAK U SPOROVIMA MALE VRIJEDNOSTI

Članak 457. (NN 25/13)

Ako u ovoj glavi ne postoje posebne odredbe, u postupku u sporovima male vrijednosti primjenjivat će se ostale odredbe ovog Zakona.

Članak 458.

Sporovi male vrijednosti, prema odredbama ove glave, jesu sporovi u kojima se tužbeni zahtjev odnosi na potraživanje u novcu koje ne prelazi svotu od 10.000,00 kuna.

Sporovima male vrijednosti smatraju se i sporovi u kojima se tužbeni zahtjev ne odnosi na potraživanje u novcu, a tužitelj je u tužbi naveo da pristaje da umjesto

udovoljenja određenom zahtjevu primi određeni novčani iznos koji ne prelazi svotu iz stavka 1. ovog članka (članak 40. stavak 1.).

Sporovima male vrijednosti smatraju se i sporovi u kojima predmet tužbenog zahtjeva nije novčana svota, već predaja pokretne stvari čija vrijednost, koju je tužitelj u tužbi naveo, ne prelazi svotu iz stavka 1. ovog članka (članak 40. stavak 2.).

Članak 459.

Ne smatraju se sporovima male vrijednosti, prema odredbama ove glave, sporovi o nekretninama, sporovi iz radnih odnosa koje je pokrenuo radnik protiv odluke o prestanku ugovora o radu i sporovi zbog smetanja posjeda.

Članak 460.

Postupak u sporovima male vrijednosti provodit će se i u povodu prigovora protiv platnog naloga ako vrijednost osporenog dijela platnog naloga ne prelazi svotu od 10.000,00 kuna.

Članak 461.

Postupak u sporovima male vrijednosti provodi se pred nižim sudovima prvog stupnja ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Članak 461.a (NN 25/13)

U postupku u sporovima male vrijednosti tužba se uvijek dostavlja tuženiku na odgovor.

U postupku u sporovima male vrijednosti stranke su dužne najkasnije u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu iznijeti sve činjenice na kojima temelje svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje iznijetih činjenica.

Stranke mogu na pripremnom ročištu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako ih bez svoje krivnje nisu mogle iznijeti, odnosno predložiti u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu.

Nove činjenice i nove dokaze koje su stranke iznijele, odnosno predložile na pripremnom ročištu protivno stavku 3. ovoga članka sud neće uzeti u obzir.

Članak 461.b

U postupku u sporovima male vrijednosti sud se može, po službenoj dužnosti ili u povodu prijedloga stranke, oglasiti stvarno i mjesno nenadležnim najkasnije do upuštanja tuženika u raspravljanje o glavnoj stvari.

Odredba članka 34.b točka 5. ovoga Zakona primjenjuje se i u slučaju iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 461.c - 461.m (NN 25/13)

Brisani.

Članak 462.

U postupku u sporovima male vrijednosti dopuštena je posebna žalba samo protiv rješenja kojim se završava postupak.

Ostala rješenja protiv kojih je po ovom Zakonu dopuštena žalba mogu se pobijati samo žalbom protiv odluke kojom se postupak završava.

Rješenja iz stavka 2. ovog članka ne dostavljaju se strankama, već se objavljuju na ročištu i unose u pisani sastav odluke.

Članak 463.

U postupku u sporovima male vrijednosti zapisnik o ročištu, osim podataka iz članka 124. stavka 1. ovog zakona. sadrži:

- 1) izjave stranaka od bitnog značenja, a osobito one kojima se, u cijelosti ili djelomično, priznaje tužbeni zahtjev, ili se odriče od tužbenog zahtjeva ili od žalbe, ili se preinačava ili povlači tužba;
- 2) bitni sadržaj izvedenih dokaza;
- 3) odluke protiv kojih je dopuštena žalba i koje su objavljene na ročištu;

4) jesu li stranke bile prisutne objavi presude i, ako su bile prisutne, da su poučene uz koje uvjete mogu podnijeti žalbu.

Članak 464.

Ako tužitelj preinači tužbeni zahtjev tako da vrijednost predmeta spora prelazi svotu od 10.000,00 kuna, postupak će se dovršiti prema odredbama ovog Zakona o redovnom postupku.

Ako tužitelj do zaključenja glavne rasprave koja se vodi prema odredbama ovog Zakona o redovnom postupku smanji tužbeni zahtjev tako da više ne prelazi svotu od 10.000,00 kuna, daljnji postupak provest će se prema odredbama ovog Zakona o postupku u sporovima male vrijednosti.

Članak 465.

Ako tužitelj ne dođe na prvo ročište, a uredno je pozvan, smatrat će se da je povukao tužbu, osim ako se tuženik na tom ročištu ne upusti u raspravljanje.

Ako s kojeg kasnijeg ročišta izostanu obje stranke, sud će odgoditi ročište. Ako i na novo ročište ne dođu obje stranke, smatrat će se da je tužitelj povukao tužbu.

Sud će u pozivu iz članka 284. stavka 1. ovoga Zakona, između ostalog, upozoriti stranke da će se smatrati da je tužitelj povukao tužbu ako ne dođe na prvo ročište, da u tom postupku stranke trebaju iznijeti sve činjenice i predložiti sve dokaze najkasnije u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu, da na pripremnom ročištu ne mogu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze, osim u slučaju iz članka 461.a stavka 3. ovoga Zakona, te da se odluka može pobijati samo zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točka 1., 2., 4., 5., 6., 8., 9., 10. i 11. ovoga Zakona i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

Članak 466.

Presuda u postupku u sporovima male vrijednosti objavljuje se odmah nakon zaključenja glavne rasprave.

Pri objavi presude sud je dužan poučiti prisutne stranke o uvjetima uz koje mogu podnijeti žalbu (članak 467.).

Članak 467.

Presuda ili rješenje kojim se završava spor u postupku u sporovima male vrijednosti može se pobijati samo zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 1., 2., 4., 5., 6., 8., 9., 10. i 11. ovog Zakona i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

U postupku u povodu žalbe u sporovima male vrijednosti ne primjenjuju se odredbe članka 370. ovog Zakona.

Protiv prvostupanjske presude odnosno rješenja iz stavka 1. ovog članka stranke mogu podnijeti žalbu u roku od osam dana.

Rok za žalbu računa se od dana objave presude odnosno rješenja; a ako je presuda odnosno rješenje dostavljeno stranci, rok se računa od dana dostave.

U postupku u sporovima male vrijednosti rok iz članka 328. stavka 2. i članka 339. stavka 1. ovog Zakona jest osam dana.

O žalbi protiv presude u sporovima male vrijednosti odlučuje sudac pojedinac drugostupanjskoga suda.

Članak 467.a

U postupku u sporovima male vrijednosti dopuštena je samo revizija iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona, i to samo ako je drugostupanjski sud u izreci svoje presude odredio da je revizija protiv nje dopuštena. Drugostupanjski sud može tako odlučiti ako ocijeni da odluka o sporu ovisi o rješenju nekog materijalnopravnog ili postupovnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

U obrazloženju presude kojom dopušta reviziju iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona drugostupanjski će sud naznačiti zbog kojeg je pravnog pitanja dopušta i

izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti svih.

Članak 468. Brisan

Europski postupak za sporove male vrijednosti prema Uredbi (EZ) br. 861/2007. Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti (u daljnjem tekstu: Uredba br. 861/2007.)

Članak 507.o

Obrasci prema Uredbi br. 861/2007. i drugi zahtjevi ili očitovanja mogu biti podneseni kao podnesci, telefaksom ili elektroničkim putem.

Ministar nadležan za poslove pravosuđa uredit će posebnim pravilnikom način podnošenja akata iz stavka 1. ovoga članka telefaksom ili elektroničkim putem, u kojem će se pravilniku odrediti i početak njegove primjene.

U slučajevima iz članka 4. stavka 3. Uredbe br. 861/2007, na postupak koji će se provesti u povodu tužbe neće se primjenjivati odredbe te Uredbe.

Članak 507.p

Rok za očitovanje o uskrati primitka prema članku 6. stavku 3. Uredbe br. 861/2007. je osam dana. Rok se ne može produžiti i počinje teći od dana dostave podneska. Primatelj će se poučiti o posljedicama propuštanja roka.

Članak 507.r

Protutužba koja nije podnesena u skladu s odredbama Uredbe br. 861/2007. odbacit će se, osim u slučaju iz članka 5. stavka 7. reč. 1. te Uredbe.

U slučaju iz članka 5. stavka 7. reč. 1. Uredbe br. 861/2007. na postupak u povodu tužbe i protutužbe neće se primijeniti odredbe te Uredbe. Postupak će se nastaviti prema odredbama ovoga Zakona prema stanju u kojem se nalazi u vrijeme podnošenja protutužbe.

Članak 507.s

Presuda se ne objavljuje.

Objava presude se nadomještava dostavom.

Protiv presude dopuštena je žalba prema odredbama ovoga Zakona o žalbi u sporovima male vrijednosti (članak 467.).

Članak 507.š

Ako tuženik učini vjerojatnim postojanje pretpostavki za preispitivanje presude donesene u europskom postupku male vrijednosti predviđenih odredbama članka 18. stavka 1. Uredbe br. 861/2007., sud će rješenjem utvrditi ništetnost te presude i vratiti postupak u stanje u kojem se nalazio prije donošenja presude.

Članak 507.t

Žalba protiv presude donesene u Republici Hrvatskoj u europskom postupku male vrijednosti ne odgađa ovrhu.

O zahtjevima za ograničenje ovrhe prema članku 15. stavku 2. u vezi sa člankom 23. Uredbe br. 861/2007. odlučuje sud koji je odredio ovrhu, a nakon početka provedbe ovrhe, sud koji je provodi.

Članak 507.u

Potvrdu iz članka 20. stavka 2. Uredbe br. 861/2007. izdaje sud koji je donio presudu.

Prije izdavanja potvrde treba saslušati protivnu stranku.

Ako zahtjev za izdavanje potvrde treba odbaciti, primijenit će se na odgovarajući način propisi o pobijanju potvrde o ovršnosti.

Članak 507.v

Ovrha na temelju ovršne isprave koja potječe iz europskog postupka male vrijednosti provedenog u nekoj drugoj državi članici Europske unije može se odrediti i provesti iako ta isprava nema potvrdu o ovršnosti.

Članak 507.z

Ako je vjerovnik prema članku 21. stavku 2. točki b) Uredbe br. 861/2007. dužan priložiti prijevod, taj prijevod mora biti na hrvatskom jeziku, potvrđen od strane osobe koja je za to ovlaštena u jednoj od država članica Europske unije.

Članak 507.ž

O zahtjevima prema članku 22. Uredbe br. 861/2007. odlučuje rješenjem općinski sud kao ovršni sud. Mjesna nadležnost suda utvrđuje se prema pravilima o mjesnoj nadležnosti suda u ovršnom postupku.

O obustavi ovrhe i ukidanju provedenih ovršnih radnji u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka, sud odlučuje uz odgovarajuću primjenu odredaba ovršnog postupka.

O odgodi ili ograničenju ovrhe prema odredbama članka 23. Uredbe br. 861/2007. sud odlučuje rješenjem protiv kojega posebna žalba nije dopuštena. Rješenje ostaje na snazi do okončanja postupaka koje je stranka pokrenula u smislu odredaba članka 23. Uredbe br. 861/2007, odnosno do drukčije odluke suda donesene u povodu prijedloga bilo koje od stranaka.

**Uredba br. 861/2007 Europskoga parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007.
o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti
(SL, L 199 od 31. srpnja 2007., s. 1)***

(Preambula izostavljena)

POGLAVLJE I.

PREDMET I POLJE PRIMJENE

Članak 1.

* Preveo prof. dr. Hrvoje Sikirić, Pravni fakultet u Zagrebu.

Predmet

Ovom se Uredbom uvodi europski postupak za sporove male vrijednosti radi pojednostavljenja i ubrzanja postupaka u prekograničnim predmetima male vrijednosti i smanjivanja troškova. Europski postupak za sporove male vrijednosti na raspolaganju je onima koji traže pravnu zaštitu kao alternativu postupcima koji postoje na temelju zakona država članica.

Ovom Uredbom uklanjaju se osim toga međupostupci koji su potrebni radi priznanja i ovrhe odluka koje su u drugim državama članicama donesene u postupku za sporove male vrijednosti.

Članak 2.

Polje primjene

(1) Ova se Uredba primjenjuje u prekograničnim građanskim i trgovačkim predmetima bez obzira na vrstu suda, kada vrijednost tužbe, u trenutku kad je ona zaprimljena kod nadležnog suda, bez kamata, troškova i izdataka, ne prelazi 2 000 eura. Ona ne obuhvaća osobito porezne i carinske i upravne predmeta ili odgovornost države za radnje ili propuste u izvršavanju javnih ovlasti („*acta jure imperii*“).

(2) Ova se Uredba ne primjenjuje na pitanja u vezi:

- (a) osobna stanja, pravnu i poslovnu sposobnost kao i na zakonsko zastupanje fizičkih osoba;
 - (b) vlasnička prava iz bračnih odnosa, pravo uzdržavanja i na područje nasljednog prava uključujući oporučno pravo;
 - (c) stečaj, postupke likvidacije platežno nesposobnih društava i drugih pravnih osoba, sudske nagodbe, nagodbe i slične postupke
 - (d) socijalno osiguranje;
 - (e) arbitražu;
 - (f) radno pravo;
 - (g) zakup i najam nekretnina, osim na tužbe zbog novčanih tražbina;
 - (h) povredu privatne sfere ili prava osobnosti, osim klevetu.
- (3) U ovoj Uredbi izraz 'država članica' označuje sve države članice, osim Danske.

Članak 3.

Prekogranični predmeti

(1) U smislu ove Uredbe prekogranični predmet je onaj u kojem barem jedna stranka ima svoje prebivalište ili redovno boravište u drugoj državi članici u kojoj se nalazi sud koji vodi postupak.

(2) Prebivalište se određuje u skladu s člancima 59. i 60. Uredbe Vijeća (EZ-a) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o sudskoj nadležnosti, priznavanju i ovrsi odluka u građanskim i trgovačkim predmetima.

(3) Trenutak koji je relevantan za ocjenu radi li se o prekograničnom predmetu ili ne, je trenutak u kojem je nadležni sud zaprimio obrazac za tužbu.

POGLAVLJE II.

EUROPSKI POSTUPAK ZA SPOROVE MALE VRIJEDNOSTI

Članak 4.

Pokretanje postupka

(1) Tužitelj pokreće europski postupak za sporove male vrijednosti tako da on neposredno kod nadležnog suda ispuni obrazac A iz priloga I ili ga dostavi sudu poštom ili na drugi način, koji je dopušten u državi članici u kojoj je pokrenut postupak, kao što su to na primjer telefaks ili elektronička pošta. Obrazac tužbe mora sadržavati opis dokaza za osnovanost tražbine; kada je to potrebno mogu kao dokazno sredstvo biti priložene odgovarajuće isprave.

(2) Države članice su dužne su obavijestiti Komisiju koja sredstva komunikacije dopuštaju. Komisija objavljuje te obavijesti.

(3) Ako tužba koja je podnesena ne ulazi u polje primjene Uredbe, sud će o tome obavijestiti tužitelja. Ako tužitelj zbog toga ne povuče tužbu, sud će s njom postupati u skladu s postupovnim pravom države članice u kojoj se postupak vodi.

(4) Ako su podaci koje je dao tužitelj prema gledištu suda nepotpuni ili nejasni ili obrazac tužbe nije uredno ispunjen i ako tužba nije očito neosnovana ili nije očito nedopuštena, sud će pružiti tužitelju mogućnost, da obrazac tužbe dopuni ili ispravi ili da navede dodatne podatke ili priloži priloge ili da povuče tužbu i za to će mu odrediti rok. Sud za to koristi obrazac B iz Priloga II.

Ako je tužba očito neosnovana ili očito nedopuštena ili ako tužitelj propusti u roku dopuniti ili ispraviti obrazac za tužbu, tužba će se odbaciti odnosno odbiti.

(5) Države članice dužne su osigurati da obrazac za tužbu bude dostupan u svim sudovima kod kojih se može pokrenuti europski postupak za sporove male vrijednosti.

Članak 5.

Vođenje postupka

(1) Europski postupak za sporove male vrijednosti je pisani postupak. Sud će održati usmenu raspravu ako smatra potrebnim ili ako jedna od stranaka postavi takav zahtjev. Sud može odbiti takav zahtjev ako smatra da obzirom na okolnosti slučaja da se pravično vođenje postupka može osigurati i bez usmene rasprave. Odbijanje se treba obrazložiti u pisanom obliku. Protiv odbijanja zahtjeva nije dopušten posebni pravni lijek.

(2) Nakon primitka valjano ispunjenog obrasca za tužbu, sud će ispuniti Dio I. standardnog obrasca za odgovore C iz Priloga III.

Primjerak obrasca za tužbu i, ako je potrebno, dokaznih isprava zajedno s ispunjenim obrascem za odgovore dostavit će tuženiku u skladu s člankom 13. Ove isprave šalju se u roku od 14 dana od primitka valjano ispunjenog obrasca tužbe.

(3) Tuženik treba odgovoriti u roku od 30 dana od dostave obrasca za tužbu i obrasca za odgovor, tako da popuni dio II. obrasca C i, kada je to potrebno, zajedno s odgovarajućim priložima kao dokazno sredstvo, vrati sudu ili odgovori na drugi prikladan način ne koristeći obrazac za odgovor.

(4) U roku od 14 dana od primitka odgovora od tuženika, sud će poslati tužitelju jedan primjerak odgovora, zajedno sa svim odgovarajućim priložima predanim kao dokazno sredstvo, kad je to potrebno.

(5) Ako u svom odgovoru tuženik tvrdi da vrijednost tužbe koja nije usmjerena samo na isplatu novca, prelazi graničnu vrijednost navedenu u članku 2. stavku 1., sud će u roku od 30 dana nakon slanja odgovora tužitelju, odlučiti ulazi li tražbina u polje primjene ove Uredbe. Protiv ove odluke nije dopušten posebni pravni lijek.

(6) Svaka protutužba koja je podignuta korištenjem standardnog obrasca A i svi dokazni prilog, dostavit će se tužitelju u skladu s člankom 13. Te se isprave dostavljaju u roku od 14 dana od njihova primitka u sudu.

Tužitelj ima 30 dana od dostave za odgovor na protutužbu.

(7) Ako protutužba prelazi graničnu vrijednost iz članka 2. stavka 1., tužba i protutužba se neće rješavati u europskom postupku za sporove male vrijednosti, već prema postupovnom pravu države članice u kojoj se vodi postupak.

Članak 2. i članak 4 kao i stavci 3., 4. i 5. tog članka primjenjuju se na odgovarajući način na protutužbe.

Članak 6.

Jezici

(1) Obrazac za tužbu, za odgovor, svaka protutužba, svaki odgovor na protutužbu i svaki opis svih dokaznih priloga dostavlja se na jeziku ili jednom od jezika suda.

(2) Ako su sudu predložena neka druge pismena koja nisu na jeziku postupka, sud može tražiti prijevod odgovarajućeg pismena samo ako je prijevod potreban radi donošenja presude.

Ako stranka odbija zaprimiti pismo iz razloga što nije niti na jednom od sljedećih jezika:

(a) službenom jeziku države članice prijama ili ako postoji više službenih jezika u toj državi članici, službenom jeziku ili jednom od službenih jezika mjesta u kojem se treba obaviti dostava ili kamo se pismo treba otpremiti;

(b) jeziku koji primatelj razumije,

sud će o tome obavijestiti drugu stranku i savjetovati joj da priloži prijevod tog pismena.

Članak 7.

Zaključenje postupka

(1) U roku od 30 dana od primitka odgovora tuženika ili tužitelja u roku iz članka 5. stavka 3. ili stavka 6. sud će donijeti presudu, ili:

(a) zahtijevati od stranaka, u utvrđenom roku koji ne smije preći 30 dana, dodatne podatke u vezi s tužbom;

(b) izvesti dokaze u skladu s člankom 9.; ili

(c) pozvati stranke na usmenu raspravu, koja se mora održati 30 dana od poziva.

(2) Sud će donijeti presudu ili u roku od 30 dana od usmene rasprave ili nakon primitka svih podataka potrebnih za donošenje presude. Presuda će se dostaviti strankama u skladu s člankom 13.

(3) Ako sud unutar roka određenog u članku 5. stavku 3. ili stavku 6. od odgovarajuće stranke ne primi odgovor, donijet će presudu o tužbi ili protutužbi.

Članak 8.

Usmena rasprava

Sud može održati usmenu raspravu putem video-konferencije ili nekom drugom komunikacijskom tehnologijom, ako ima na raspolaganju tehnička sredstva.

Članak 9.

Izvođenje dokaza

(1) Sud odlučuje o dokaznim sredstvima i o opsegu izvođenja dokaza, koji su u okviru odredaba koje određuju dopuštenost dokaza potrebni za njegovu presudu. Sud može dopustiti izvođenje dokaza putem pisanih izjava svjedoka, vještaka ili stranaka. Također može dozvoliti izvođenje dokaza putem video-konferencije ili putem nekog drugog sredstva komunikacijske tehnologije, ako ima na raspolaganja tehnička sredstva.

(2) Sud će dopustiti dokaze vještačenjem ili usmenim izjavama, samo ako je to potrebno za njegovu presudu. Pri tome će uzeti u obzir troškove.

(3) Sud će izabrati najjednostavniju i najmanje otegotnu metodu izvođenja dokaza.

Članak 10.

Zastupanje stranaka

Zastupanje po odvjetniku ili drugom pravnom stručnjaku nije obvezno.

Članak 11.

Pomoć strankama

Države članice dužne su osigurati da stranke mogu dobiti praktičnu pomoć u ispunjavanju obrazaca.

Članak 12.

Zadaće suda

(1) Sud ne može obvezati stranke na pravnu ocjenu tužbe.

(2) Sud obavještava stranke kad je to potrebno o procesnim pitanjima.

(3) Ako je primjereno, sud teži postići nagodbu između stranaka.

Članak 13.

Dostava isprava

(1) Isprave se dostavljaju poštom uz potvrdu o primitku, iz koje proizlazi datum primitka.

(2) Ako dostava u skladu sa stavkom 1. nije moguća, dostava će se izvršiti na jedan od načina utvrđenih u člancima 13. i 14. Uredbe (EZ) br. 805/2004.

Članak 14.

Rokovi

(1) Kada sud odredi rok, odgovarajuća stranka će se obavijestiti o posljedicama njegovog propuštanja.

(2) Sud može produžiti rok iz članka 4. stavka 4. i članka 5. stavka 3. i stavka 6., te članka 7. stavka 1. u iznimnim slučajevima, ako je potrebno radi zaštite prava stranaka.

(3) Ako u iznimnim okolnostima sud nije u mogućnosti poštivati rokove iz članka 5. stavka 2. do stavka 6., te članka 7., poduzet će što je prije moguće postupovne korake koji se potrebni po tim propisima.

Članak 15.

Ovršnost presuda

(1) Presuda je ovršna neovisno o mogućim pravnim lijekovima. Ne smije se zahtijevati nikakvo davanje osiguranja.

(2) Članak 23. primjenjuje se također u slučaju kada se presuda mora ovršiti u državi članici gdje je donesena .

Članak 16.

Troškovi

Stranka koja nije uspjela u postupku snosi troškove postupka. Međutim, sud neće dosuditi dosuditi stranci koja je uspjela u sporu troškove, ako ti troškovi nisu bili potrebni ili nisu ni u kakvoj vezi s tužbom.

Članak 17.

Pravna sredstva

(1) Države članice su dužne obavještavati Komisiju o tome je li pravni lijek dopušten prema njihovom procesnom pravu protiv presude donijete u europskom postupku za sporove male vrijednosti i je li pravni lijek u roku podnesen. Komisija te podatke objavljuje.

(2) Članak 16. primjenjuje se i u postupku po pravnom lijeku.

Članak 18.

Minimalni standardi za preispitivanje presude

(1) Tuženik ima pravo zahtijevati preispitivanje presude donijete u europskom postupku za sporove male vrijednosti pred nadležnim sudom države članice u kojoj je presuda donesena, ako:

(a) (i) obrazac tužbe ili poziv na usmenu raspravu su dostavljeni bez potvrde o osobnoj dostavi u skladu s člankom 14. Uredbe (EZ) br. 805/2004; i

(ii) dostava bez njegove krivnje nije obavljena pravovremeno da bi se mogao pripremiti za obranu, ili

(b) tuženik zbog više sile ili zbog izuzetnih okolnosti bez vlastite krivnje nije mogao osporiti postojanje tražbine,

kod čega se u oba slučaja pretpostavlja da je postupao bez odgađanja.

(2) Ako sud odbije preispitivanje s obrazloženjem da ne postoji niti jedan od razloga iz stavka 1, presuda ostaje na snazi.

Ako sud odluči da je preispitivanje opravdano iz nekog od razloga iz stavka 1., presuda donesena u europskom postupku za sporove male vrijednosti je ništetna.

Članak 19.

Mjerodavno postupovno pravo

Ako ova Uredba ne određuje drugačije, europski postupak za sporove male vrijednosti uređuje postupovno pravo države članice u kojoj se postupak vodi.

POGLAVLJE III. PRIZNANJE I OVRHA U DRUGIM DRŽAVAMA ČLANICAMA

Članak 20.

Priznanje i ovrha

(1) Presuda donesena u državi članici u europskom postupku za sporove male vrijednosti priznaje se i ovršuje u drugoj državi članici bez potrebe za potvrdom o ovršnosti i bez ikakve mogućnosti pobijanja njenog priznanja.

(2) Na zahtjev jedne od stranaka sud će, bez dodatnih troškova, izdati potvrdu o presudi u europskom postupku za sporove male vrijednosti, koristeći standardni obrazac D iz Priloga IV.

Članak 21.

Ovršni postupak

(1) Ne dovodeći u pitanje odredbe ovoga Poglavlja, za ovršni postupak važi ovršno pravo države članice ovrhe.

Svaka presuda donesena u europskom postupku za sporove male vrijednosti ovršna je pod jednakim uvjetima kao presuda donesena u državi članici ovrhe.

(2) Stranka koja traži ovrhu, treba podnijeti:

(a) primjerak presude koji ispunjava uvjete potrebne za utvrđivanje njene autentičnosti; i

(b) primjerak potvrde iz članka 20. stavak 2. te, ako je potrebno, njen prijevod na službeni jezik države članice ovrhe ili, – ako u toj državi članici postoji više službenih jezika – prema propisima te države članice na jezik postupka ili jedan od jezika postupka mjesta u kojem će se ovrha provesti, ili na onaj jezik koji dopušta država članica ovrhe. Svaka država članica može navesti koje službene jezike ili službene jezike organa Europske unije dopušta pored svojeg ili svojih za europski postupak za sporove male vrijednosti. Sadržaj obrasca D prevodi osoba koja je ovlaštena na prevođenje u jednoj od država članica.

(3) Za ovrhu presude koje je donesena u europskom postupku za sporove male vrijednosti u drugoj državi članici, ne može se od stranke koja zahtjeva ovrhu, da u državi članici ovrhe ima:

(a) ovlaštenog zastupnika; ili

(b) poštansku adresu

osim kada se radi o osobama ovlaštenim za ovršni postupak.

(4) Od stranke koja u jednoj državi članici zahtjeva ovrhu presude donesene u drugoj državi članici u europskom postupku za sporove male vrijednosti ne smije se zahtijevati nikakvo osiguranje, jamstvo ili polog bez obzira kako se nazivali iz razloga jer je strani državljanin ili iz razloga što nema prebivalište ili boravište u državi članici ovrhe.

Članak 22.

Odbijanje ovrhe

(1) Na zahtjev osobe protiv koje se ovrha provodi, nadležni sud u državi članici ovrhe odbit će ovrhu, ako je presuda koja je donesena u europskom postupku za sporove male vrijednosti nespojiva s ranijom presudom donesenom u nekoj državi članici ili u trećoj državi, ako:

- (a) je ranija presuda donesena između istih stranaka u sporu o istom zahtjevu;
- (b) je ranija presuda donesena u državi članici ovrhe ili ta presuda ispunjava pretpostavke za priznanje u državi članici ovrhe;
- (c) nespojivost nije bila prigovorena i nije mogla biti prigovorena u sudskom postupku u državi članici u kojem je donesena presuda u europskom postupku za sporove male vrijednosti.

(2) Ni pod kojim uvjetima se u državi članici ovrhe ne može preispitivati suština presude donesene u europskom postupku za sporove male vrijednosti.

Članak 23.

Prekid ili ograničenje ovrhe

Ako stranka pobija odluku donesenu u europskom postupku za sporove male vrijednosti ili je to pobijanje još uvijek moguće ili je stranka zatražila preispitivanje prema članku 20., nadležni sud ili nadležno tijelo, na zahtjev stranke protiv koje se ovrha provodi:

- (a) ograničiti postupak ovrhe na zaštitne mjere;
- (b) uvjetovati ovrhu davanjem osiguranja, koje određuje sud; ili
- (c) pod iznimnim okolnostima prekinuti ovrhu.

POGLAVLJE IV.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24.

Podaci

Države članice dužne su surađivati kako bi obavijestile javnost i stručne krugove o europskom postupku za sporove male vrijednosti, uključujući troškove, osobito preko Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima, osnovane u skladu s Odlukom 2001/479/EZ.

Članak 25.

Podaci u vezi nadležnosti, sredstava komunikacije i pravnih lijekova

(1) Do 1. siječnja 2008. države članice su dužne dostaviti Komisiji:

- (a) koji sudovi imaju nadležnost donošenja presuda u europskom postupku za sporove male vrijednosti;
- (b) koji načini komunikacije su prihvatljivi za europski postupak za sporove male vrijednosti i dostupni sudovima sukladno članku 4. stavku 1.;
- (c) je li pravni lijek dopušten prema njihovom procesnom pravu u skladu sa člankom 17. i pri kojem se sudu može uložiti;
- (d) koji su jezici dopušteni prema članku 21. stavku 2. točki (b); i

(e) koja tijela su nadležna za ovrhu i koja tijela su nadležna u svrhu primjene članka 23.

Države članice obavještavaju Komisiju o svim naknadnim promjenama ovih podataka.

(2) Komisija objavljuje podatke dobivene prema stavku 1. u Službenom listu Europske unije i na druge odgovarajuće načine.

Članak 26.

Provedbene mjere

Mjere za promjenu elemenata ove Uredbe koji nisu ključni, uključujući dopune koje se odnose na nove ili tehničke promjene obrazaca iz Priloga, usvajaju se u skladu sa regulatornim postupkom s nadzorom iz članka 27. stavka 2.

Članak 27.

Odbor

(1) Komisija pomaže Odboru.

(2) Prilikom pozivanja na ovaj stavak, članak 5.a stavak 1. do 4. i članak 7. Odluke 1999/468/EZ primjenjuje se uzimajući u obzir odredbe njenog članka 8.

Članak 28.

Ponovno razmatranje

Do 1. siječnja 2014. Komisija je dužna podnijeti Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru detaljno izvješće o pregledu djelovanja europskog postupka za sporove male vrijednosti, uključujući ograničenje vrijednosti zahtjeva iz članka 2. stavka 1. To izvješće sadrži ocjenu postupka kako je postupao i detaljnu ocjenu utjecaja za svaku državu članicu.

U tu svrhu i cilju osiguranja da najbolja praksa u Europskoj uniji bude valjano uzeta u obzir te da se održavaju načela boljeg zakonodavstva, države članice dostavljaju Komisiji informacije u vezi prekograničnim djelovanjem europskog postupka za sporove male vrijednosti. Te bi informacije trebale pokrivati sudske pristojbe, trajanje postupka, učinkovitost, jednostavnost korištenja i unutarnje postupke u sporovima male vrijednosti država članica.

Prijedlogu za prilagodbu prilaže se, ako je potrebno, izvješće Komisije.

Članak 29.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dan nakon objave u Službenom listu Europske unije. Primjenjuje se od 1. siječnja 2009., osim članka 25. koji se primjenjuje od 1. siječnja 2008.

Ova Uredba u cijelosti obvezuje i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorom o osnivanju Europske zajednice.

Sastavljeno u Strassbourgu, 11. srpnja 2007.

Za Europski parlament
Predsjednik

H-G. PÖTTERING

Za Vijeće
Predsjednik
M. LOBO ANTUNES

(Prilozi izostavljeni)

Izvadak

iz

Ovršnog zakona

NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16

Vjerodostojna isprava

Članak 31. (NN 93/14)

(1) Vjerodostojna isprava je, prema ovom Zakonu, račun, mjenica i ček s protestom i povratnim računima kad je to potrebno za zasnivanje tražbine, javna isprava, izvadak iz poslovnih knjiga, po zakonu ovjerovljena privatna isprava te isprava koja se po posebnim propisima smatra javnom ispravom. Računom se smatra i obračun kamata.

(2) Vjerodostojna isprava je podobna za ovrhu ako su u njoj naznačeni vjerovnik i dužnik te predmet, vrsta, opseg i vrijeme ispunjenja novčane obveze.

(3) Osim podataka iz stavka 2. ovoga članka, račun fizičkoj osobi koja ne obavlja registriranu djelatnost mora sadržavati upozorenje dužniku da, u slučaju neispunjenja dospjele novčane obveze, vjerovnik može zatražiti određivanje ovrhe na temelju vjerodostojne isprave.

(4) Kad se iz vjerodostojne isprave ne vidi je li i kad je tražbina dospjela, ovrha će se odrediti ako ovrhovoditelj u prijedlogu za ovrhu navede datum dospelosti tražbine te ako je označio dan njezine dospelosti.

Glava treća

PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE

Prijedlog za ovrhu

Članak 39. (NN 93/14)

(1) Prijedlog za ovrhu mora sadržavati zahtjev za ovrhu u kojemu će biti naznačena ovršna ili vjerodostojna isprava na temelju koje se traži ovrha, ovrhovoditelj i ovršenik, osobni identifikacijski brojevi ovrhovoditelja i ovršenika, tražbina čije se ostvarenje traži te sredstvo kojim ovrhu treba provesti i, po potrebi, predmet u odnosu na koji ga treba provesti. Prijedlog mora sadržavati i druge propisane podatke potrebne za provedbu ovrhe.

(2) Prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave mora sadržavati:

1. zahtjev da sud naloži ovršeniku da u roku od osam dana, a u mjeničnim i čekovnim sporovima u roku od tri od dana dostave rješenja, namiri tražbinu zajedno s odmjerenim troškovima, i

2. ovršni zahtjev iz stavka 1. ovoga članka.

Rješenje o ovrsi

Članak 41. (NN 93/14)

(1) U rješenju o ovrsi moraju biti naznačeni ovršna, odnosno vjerodostojna isprava na temelju koje se ovrha određuje, ovrhovoditelj i ovršenik, tražbina koja se ostvaruje, sredstvo i predmet ovrhe te drugi podaci potrebni za provedbu ovrhe.

(2) Rješenjem o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave sud će:

1. naložiti ovršeniku da u roku od osam dana, a u mjeničnim i čekovnim sporovima u roku od tri dana od dana dostave rješenja, namiri tražbinu zajedno s odmjerenim troškovima,

2. odrediti ovrhu radi prisilne naplate tražbine zajedno s odmjerenim i predvidivim troškovima,

3. odmjeriti nastale troškove,

4. posebno naznačiti predvidive troškove.

(3) Rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave mora sadržavati:

– upozorenje ovršeniku da prigovor protiv rješenja o ovrsi mora biti obrazložen i koje su pravne posljedice podnošenja neobrazloženog prigovora,

– upozorenje ovršeniku da u slučaju namirenja tražbine u roku iz stavka 2. točke 1. ovoga članka nije dužan namiriti predvidive troškove postupka,

– upozorenje ovršeniku ako se provodi ovrha na novčanoj tražbini po računu na koji mu se uplaćuju primanja i naknade iz članka 172. ovoga Zakona ili iznosi koji su izuzeti od ovrhe iz članka 173. ovoga Zakona, da je dužan o tome obavijestiti Agenciju.

(4) Rješenje o ovrsi ne mora biti obrazloženo i može se izdati otiskivanjem štambilja na prijedlogu za ovrhu.

(5) Rješenje o ovrsi mora sadržavati uputu o pravnom lijeku.

(6) Sud neće po službenoj dužnosti odbaciti prijedlog za ovrhu utemeljen na pravomoćnoj sudskoj odluci, sudskoj nagodbi, javnobilježničkoj odluci ili javnobilježničkoj ispravi samo zato što na tim ispravama nije bilo potvrde o ovršnosti u vrijeme odlučivanja, odnosno neće odbiti ovršni zahtjev samo zato što tražbina utvrđena tim ispravama nije stekla svojstvo ovršivosti.

(7) Rješenje kojim se prijedlog za ovrhu potpuno ili djelomice odbacuje ili odbija mora biti obrazloženo.

2. Pravni lijekovi protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave

Prigovor protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave

Članak 57. (NN 93/14)

(1) Protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave ovršenik može podnijeti prigovor u roku od osam dana, a u mjeničnim i čekovnim sporovima u roku od tri dana, osim ako ne pobija samo odluku o troškovima postupka.

(2) Rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave kada se prigovorom iz stavka 1. ovoga članka pobija samo u dijelu kojim je određena ovrha može se pobijati samo iz razloga zbog kojih se rješenje o ovrsi na temelju ovršne isprave može pobijati žalbom (članak 50.).

(3) Rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave može se u dijelu kojim je njime određena ovrha pobijati žalbom nakon proteka roka (članak 53.) iz razloga navedenih u članku 50. točkama 7., 9., 10. i 11. ovoga Zakona, samo ako je činjenica na kojoj se temelji taj prigovor nastala nakon donošenja rješenja o ovrsi.

(4) Ako ovršenik u podnesenom prigovoru ne pobija rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave nego samo predlaže odgodu ovrhe, takav prigovor smatrat će se prijedlogom za odgodu ovrhe.

Postupak u povodu prigovora protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave

Članak 58. (NN 93/14)

(1) Ovršenik je dužan u prigovoru protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave odrediti u kojem dijelu pobija to rješenje. Prigovor protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave mora sadržavati razloge pobijanja. Neobrazloženi prigovor sud će odbaciti kao nepotpun, ne pozivajući ovršenika da ga dopuni ili ispravi.

(2) Ako u prigovoru protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave ovršenik nije odredio u kojem dijelu pobija rješenje, opseg pobijanja sud će utvrditi na temelju sadržaja prigovora.

(3) Ako se rješenje o ovrsi pobija u cijelosti ili samo u dijelu kojim je ovršeniku naloženo da namiri tražbinu, sud kojemu je prigovor podnesen stavit će izvan snage rješenje o ovrsi u dijelu kojim je određena ovrha i ukinuti provedene radnje, a postupak će nastaviti kao u povodu prigovora protiv platnoga naloga, a ako za to nije mjesno nadležan, dostavit će predmet nadležnom sudu.

(4) Ako se rješenje o ovrsi pobija samo u dijelu kojim je određena ovrha, daljnji postupak nastaviti će se kao postupak po žalbi protiv rješenja o ovrsi donesenog na temelju ovršne isprave u kojem o prigovoru odlučuje vijeće prvostupanjskog suda.

(5) Ako se prigovor iz stavka 4. ovoga članka prihvati, dio rješenja o ovrsi kojim je ovršeniku naloženo da namiri tražbinu ima svojstvo ovršne isprave na temelju koje se može ponovno tražiti ovrha.

(6) Ako ovršenik pobija rješenje o ovrsi samo djelomično u dijelu kojim je njime ovršeniku naloženo da namiri ovrhovoditeljevu tražbinu, sud će za nepobijani dio toga dijela rješenja zaključkom utvrditi da je postao pravomoćan i ovršan te će pristupiti provedbi određene ovrhe samo radi ostvarenja dijela tražbine koji je njime pravomoćno utvrđen. Sud će zaključkom odrediti razdvajanje postupaka tako da se u odnosu na pobijani dio rješenja o ovrsi postupak nastavlja na način određen stavcima 3. i 4. ovoga članka. U tom slučaju sud će umnožiti spis radi provedbe zaključka o razdvajanju postupka.

(7) Ako ovršenik ne podnese prigovor protiv dijela rješenja o ovrsi kojim mu je naloženo da namiri tražbinu protiv toga dijela rješenja može tražiti ponavljanje postupka po pravilima parničnoga postupka.

(8) Ako sud kojemu je prijedlog iz stavka 7. ovoga članka podnesen nije nadležan odlučivati po pravilima parničnoga postupka, ustupit će predmet nadležnom sudu radi odlučivanja o prijedlogu.

8. LITERATURA

1. Benzon, Iva; Vujeva, Marija: Postupak u sporovima male vrijednosti Analiza procesnih instituta u teoriji i praksi nakon Novele Zakona o parničnom postupku iz 2013. Pravnik, br 48, 1. (96), 2015.
2. Crnić, Ivica; Dika, Mihajlo; Grbin, Ivo; Hrvatin, Branko; Jelčić, Olga; Sessa, Đuro; Šumanović, Miroslav: Novote u parničnom postupku, Organizator, Zagreb, 2003.,
3. Crnić, Ivica: Promjene u sustavu sporova male vrijednosti, Pravo u gospodarstvu, br. 4/2009.,
4. Čizmić, Jozo: Postupak u sporovima male vrijednosti, Hrvatska pravna revija br. 1/2002.,
5. Dika, Mihajlo; Hrvatin, Branko; Jakovina, Dražen; Kontrec, Damir; Maganić, Aleksandra; Sikirić, Hrvoje: Novela Zakona o parničnom postupku iz 2011. – opći pregled, Narodne novine, Zagreb, 2011.,
6. Dika, Mihajlo: Novelirani postupak u sporovima male vrijednosti, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, br. 1/2009.,
7. Gović, Iris: Radni sporovi kao sporovi male vrijednosti, Radno pravo, 2005, 1.,
8. Grbin, Ivo: Zakon o parničnom postupku sa sudskom praksom, bilješkama, napomenama, priložima i abecednim kazalom, Organizator, Zagreb, 2006.,
9. Jakovina, Dražen: Sporovi male vrijednosti, Godišnjak 19 - Aktualnosti hrvatskog zakonodavstva i pravne prakse, Zagreb, 2012.
10. Obrazovni materijal Pravosudne akademije, Spor male vrijednosti i pravila o teretu dokazivanja prema noveli ZPP-a iz 2011., izrada materijala M. Mratović i Đ. Sessa, Zagreb, 2012.,
11. Pavlović, Mladen: Posebnosti postupka u sporovima male vrijednosti, Hrvatska gospodarska revija, br. 11-12/2000.,
12. Pravni leksikon, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2007.
13. Šago, Dinka: Postupak u sporovima male vrijednosti u parničnom zakonodavstvu, Pravo u gospodarstvu, br. 4/2012.,
14. Šimundić, Mladen: Naplata tražbina u sporovima male vrijednosti, Računovodstvo, revizija i financije, br. 3/2012.,
15. Triva, Siniša; Dika, Mihajlo: Građansko parnično procesno pravo, Narodne novine, Zagreb, 2004.,
16. Triva, Siniša; Dika, Mihajlo: Zakon o parničnom postupku, Narodne novine, Zagreb, 2011.,

17. Zrilić, Zrinko: Prethodni postupak prema Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku, Informator br. 5661/2008.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku, Narodne novine br. 117/03.,

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku, Narodne novine br. 84/08 i 123/08.,

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku, Narodne novine br. 57/11.,

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku, Narodne novine br. 25/13 i 28/13

Zakon o parničnom postupku, Narodne novine br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11., 25/13, 28/13 i 89/14.

Ovršni zakon, Narodne novine br. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16

Baza sudske prakse Općinskog građanskog suda u Zagrebu,
www.ingbiro.com
www.vsrh.hr